Štev. 90 V Trstu, v nedeljo, dne 3. maja 1914 Letnik XXXIX

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . „ 12·—
za tri mesece . . . . . „ 6·—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5·20
za pol leta . . . . . „ 2·60

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti" za Primorsko

„V edinosti je moč!"

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5·—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
Oglase sprejema Inseratni oddelek „Edinosti". Naročnine in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno la upravi „Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Cesarjeva bolezen.

Zopet preobrat na slabše.

DUNAJ 2. (Izv.) Neugodno vreme, ki je nastopilo po lepih, toplih skoraj poletnih dneh včeraj in danes, zlasti pa znatno znižanje temperature je vplivalo zelo opasno na cesarjevo zdravstveno stanje.

Dočim je cesar imel včeraj jako ugodno noč, ki jo je prespal nepretrgoma, je bila današnja noč jako slaba. Cesar je spal do polnoči, potem pa ga je začel nadlegovati kašelj in ga je mučil prav do jutra, tako da je cesar v drugi polovici noči spal zelo malo. Slabo prebita noč je potem seveda vplivala na splošno cesarjevo razpoloženje med dnevom, ki je bilo slabo, kakor se mu je tudi poslakšal tek.

Popoldanski vsakodnevni izprehod s schönbrunn ki odprti galeriji je moral danes izostati in se je cesar mogel le malo časa izprehajati v svojih delovnih prostorih. Vendar pa zatrjuje cesarjeva najbližja okolica, da se je katar tudi danes razmehčaval, dočim pa sledovi bolezni danes niso izginjali v toliki meri, kakor v prejšnjih dneh.

Jutranji bulletin.

DUNAJ 2. (Kor.) »Korr. Wilhelm« priobčuje o jutranjem zdravstvenem stanju cesarjevem sledeči bulletin: **»Noč je bila deloma motena in nemirna, splošno počutje popolnoma zadovoljivo.**

Večerni bulletin.

DUNAJ 2. (Kor.) **Pri pojavih katarja ni nastopila od včeraj nobena izprememba. Zaradi slabega vremena je izostal obisk v mali galerlji.** — Dr. Kerzl, prof. dr. Ortner. — Cesar je sprejel danes kneza Montenuovo, oba generalna adjutanta in sekcijskega šefa Daruvaryja.

Romunski glasovi o cesarjevi bolezni.

BUKAREŠT 2. (Kor.) »L' Indépendance Roumaine« piše o cesarjevi bolezni med drugim sledeče: Posebno v Romuniji, kjer se prijateljstvo cesarja do romunskega kralja visoko ceni, je napravila vest o zboljšanju stanja cesarjevega veliko veselje, posebno ker je povzročila vest o njegovem obolenju veliko razburjenje. Javnost v Romuniji goji odkritosrčne želje, da bi cesar kmalo ozdravel in še dolgo vladal v blagor monarhiji in vsemu svetu.

„Jugoslavija" prepovedana.

PRAGA 2. (Izv.) „Narodni Listy" poročajo, da praško namestništvo ni odobrilo pravil dijaškega društva „Jugoslavija", ki naj bi bilo odslej združevalo vse jugoslovanske dijake v Pragi, Slovence, Hrvate n Srbe. Ker so se vsa jugoslovanska dijaška društva prostovoljno razšla z ozirom na ustanovitev tega novega skupnega društva, je sedaj jugoslovansko dijaštvo v Pragi brez društvene organizacije.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 2. (Kor.) Današnje seje se opozicija ni udeležila. Zbornica je sprejela proračun trgovinskega ministrstva, nakar se je pričela razprava o proračunu naučnega ministrstva.

Mnenja o Berchtoldovem ekspozeju.

CARIGRAD 1. (Kor.) »Turquie« piše o ekspozeju in o rdeči knjigi izredno ugodno. List nadaljuje, da razširja ta rdeča knjiga marsikako legendo o ulogi, ki jo je igrala Avstro-Ogrska za časa balkanskih dogodkov in da dokazuje, kako pametno je deloval grof Berchtold pred in med vojno. K tej turški hvali, pravi list nadalje, poudarja pasus ekspozeja o Turčiji in trdi, da predstavlja ekspoze Evropo optimistično, kar dokazujejo podobne izjave vodilnih državnikov Evrope v protislovju s pesimističnimi sodbami gotovh listov.

PARIZ 2. (Kor.) »Journal« piše: Mi si lahko čestitamo k vsemu, kar je akcentuirala avstro-ogrska-francoska detenta pod pogojem, da se ne zahteva, da bi Francija financirala s trozvezo združeno politiko.

Memiri v Albaniji.

Epiroti zavzeli Kolonijo.

DRAČ 2. (Kor.) Albansko vlado in celo albansko prebivalstvo je silno razburila vest, da so Epiroti naskočili Kolonijo in jo po kratkem boju zavzeli. O zavzetju Kolonije je prišlo sledeče poročilo. V Koloniji je ostala, ko je odšel večji del albanske žendarmerije iz mesta, da ojači posadko v Korici, samo prav majhna posadka. Epiroti so napadli mesto najprej s topovi in mitraljezami, nato pa so naskočili mesto. Pregnali so posadko po kratkem boju in zavzeli brez velikega odpora celo mesto. Poveljništvo žendarmerije v Draču je dobilo brzojavno poročilo, ki strašno osumlja Grke, da so izvršili v mestu veliko nasilstev. Poročilo pravi celo, da so poklali Grki nekaj žen in otrok in da so mesto oropali in požgali. Te vesti so Albance silno razburile in v ponedeljek se vrši velikanski protestni shod vseh miroljubnih Albancev, da protestirajo proti takim nasilstvom.

DUNAJ 2. (Izv.) Iz Albanije poročajo, da so vesti o izbruhu novih nemirov v Epiru in posebno zavzetje Kolonije po epirotskih vstaših povzročile v Albaniji veliko vznemirjenje. Splošno se pričakuje, da knez izda povelje, naj odkoraka albanska milica proti epirotskim vstaškim četam in jih razbije. — V dunajskih krogih smatrajo, da ti dogodki niso internacijonalnega pomena, temveč da gre le za notranje albanske razmere. Kakor zatrjujejo vesti iz Albanije, se avtohtono epirsko prebivalstvo ne udeležuje napadov vstaških čet, ki so večinoma sestavljene iz vstašev iz grških pokrajin. Sicer se pa pogajanja albanske vlade z Epiroti še nadaljujejo.

DRAČ 2. (Izv.) Zavzetje Kolonije po Epirotih je izzvalo v Draču velikansko razburjenje. Ekrem bej, Flora bej in Isa Boljetinac so izdali proklamacijo, v kateri pozivljajo prebivalstvo na boj proti Epirotom.

Reorganizacija angleške diplomatske službe.

DUNAJ 2. (Izv.) Tukajšnji angleški poslanik sir Bunsen je bil poklican v London, kjer bo vodil posebno komisijo za reorganizacijo angleške diplomatske službe.

Angleška bojna eskadra.

MALTA 2. (Kor.) Danes so odplule od tu vse bojne ladje razen torpednih rušilcev proti Jadranskemu morju.

Črnogorski proračun.

CETINJE 2. (Kor.) Skupščina je sprejela po dolgi specijalni debati državni proračun, ki izkazuje 3,160.000 primanjkljaja.

Vojna v Ameriki.

General Caranza zavzel Tampico.

LONDON 2. (Izv.) Iz Veracruza javljajo, da je prišla tjakaj iz avtoritativnega vira vest, da so čete vstaškega generala Carranze včeraj zjutraj zavzele Tampico. Huertove čete so bile popolnoma razbite.

Premirje.

WASHINGTON 2. (Kor.) Glasom brzojavnih poročil iz Mehike, je odredila vlada, da se ustavijo sovražnosti med pogajanji. **Trojni sporazum glede premirja je bil danes sklenjen in so ga podpisali zastopniki ameriške vlade, zveznih čet in vstašev.**

Moj govor

v seji občinskega sveta tržaškega 1. aprila 1914., v razpravi o poročilu in predlogih finančnega odseka za konsolidiranje visečega dolga z najetjem posojila 42 milijonov K.

Priobčujem v sledečem dobesedni prevod po stenografskem zapisniku. Moje izjave so dale povoda nadaljnji razpravi v seji 21. aprila, stenografskega zapisnika o tej drugi seji pa še nimam. Ko ga prejmem zaprosim uredništvo, da mi odstopi dragoceni prostor še za dobesedno objavo onega, kar sem govoril v drugi seji.

Ko bi bil vedel, da pride do take objave, bi se bil, kolikor mi je, nepoboljšljivemu improvizatorju, mogoče, potrudil, lepše govoriti, drugače gotovo ne.

V seji 1. aprila sem najprej reagiral na očitanje dveh govornikov večine, ki sta bila govorila neposredno pred menoj, da namreč slovenska in socijalistična manjšina tirata samo negativno opozicijo. Govoril sem takole:

Prav je, da so svetovalci večine omenili taktično postopanje manjšin v naših razpravah posebno o predmetih takšne važnosti, kakoršne je oni, o katerem se danes razpravlja. Mislim, da je svet. Ravasiniju in svet. Mayerju skoraj ušlo, da sta obsojala, da obe manjšini trdovratno glasuje ta enostavno proti, ne da bi hoteli prav ceniti predloge, katere bi oni sami (slov. in soc. manjšina) morali vsaj za en del, po vsebini, priznati za dobre. Menda je zopet prišel trenotek, — ko se ravno razpravlja tako važen predmet, — da se pove še enkrat, zakaj vsaj slovenska manjšina postopa na tak način, tembolj, ker bi tudi kakšen kolega i tudi del prebivalstva hotel, da se vidi v tem našem postopanju naravnost obnašanje, ki škoduje koristmi naših volilcev.

Gotovo se ne lotim tega, da bi zastopal čisto in golo ustavno teorijo trdeč, da je tako po vsem svetu, da v konstituiranih asamblejah v samem interesu dobrega poslovanja mora biti manjšina, ki je v opoziciji in ki izvršuje potrebno kontrolo nad upravo, ki je v rokah večine. To teorijo priznavam za upravičeno, vendar pa mislim, da se v praktični uporabi lahko pod rgava izjemam, in menim, da bi se posebno v občinski upravi, omejeni torej na ožji krog, prav lahko mogel podati, kakor se je že podal, slučaj, da manjšina opusti svoje strogo opozicijonelno stališče in se v eni ali drugi točki strinja z večino. Vendar pa se to vsekakor ne more dogoditi predvsem v vprašanjih načelne važnosti, ki se tičejo naravnost bistva razmerja med obema strankama in naravnost temeljev uprave, glede na katero imata (večina in manjšina) vršiti svojo nalogo. Zakaj, ko bi se to dogodilo, ko bi manjšina v vprašanjih take vrste, kakoršno je ono, katero danes razpravljamo, zapuščala mesto opozicijonelne in kontrolo vršeče manjšine, zanemarjala bi svoje bistvene, svoje ustavne funkcije.

Predstavljam si možnost sodelovanja z večino ne samo potom kontrole in negativne opozicije, ampak tudi v aktivni delavni obliki, vendar samo takrat, kadar sama se stava one asambleje, za katero gre, nudi jamstvo, da bo delu manjšine zasiguran primeren vpliv na zborove sklepe. Tega pa v našem slučaju nimamo. To dosežemo šele takrat, ko bodemo tudi v Trstu imeli reformirano volilno pravo in vsaj deloma uvedeno narodno avtonomijo. Samo tam, kjer je z narodno avtonomijo in z ustanovitvijo bodisi narodnih kurij, bodisi v drugi obliki zasiguran manjšini neposreden in od večine nezavisen vpliv na občinske ali deželne posle, samo tam se lahko poda slučaj, da manjšina tudi v važnih in načelno pomembnih poslih zamore sodelovati z večino.

Zato pa je to ravno trenutek, da se pove, da se bo samo takrat smelo očitati manjšinam njihovo „negativno" postopanje, njihova stroga opozicija, ko jim bo dana možnost, ne samo teoretično kontrolirati v odsekih, ampak vplivati, kakor sem rekel, na sklepe, in neposredno pri njih sodelovati. To se že dogaja v nekaterih avstrijskih deželah in mi želimo, ravno z ozirom na prevelike interese, katere ima prebivalstvo okolice in sploh slovensko prebivalstvo te občine pri občinskih poslih, mi želimo da se to uresniči tudi tukaj čimprej, bodisi po reformi volilnega prava, bodisi s pripoznavo načela narodne avtonomije, tako, da nam bo na ta način omogočeno sodelovati tudi v tem občinskem svetu.

Za sedaj torej, pri tem stanju stvari, napram večini, ki dela samo to, kar je njej prav, in ki stori za okolico ali za slovensko prebivalstvo samo ono, kar bo morala absolutno storiti, proti svoji volji in proti svojim namenom, dokler se nahajamo v tem parlamentarnem položaju, ne moremo drugače, ko nasproti takšnemu predlogu izjaviti, da mi, kot opozicija, glasujemo proti.

Tako moramo storiti že po doslednosti z ozirom na ono, kar so storili naši predniki in kar smo storili tudi mi sami v preteklih letih. Predlog, ki se razpravlja, ni namreč drugo ko zadnje poglavje, ali recimo sklep in dovršitev onega, kar se je sklenilo v proračunih posameznih let. — Danes naj sankcijoniramo v končni obliki vse ono, kar se je storilo, malo dobrega, v korist, in mnogo slabega na škodo naših volilcev in slovenskega prebivalstva. Kakor smo že v onih posameznih prilikah morali izjaviti, da glasujemo proti, in da nimamo zaupanja v upravo večine, tako moramo tudi danes odreči svoj glas predlogu, ki naj zapečati to, kar se je v teh letih storilo.

Nočem dolgo govoriti niti se vpustiti v podrobno kritiko poročila in predlogov. Dovolim si samo reagirati na nekatere izjave poročila, ker se mi vendar zdi koristno, da se tudi v tej razpravi poudari v glavnih točkah, kako mi presojamo vprašanje.

Poročilo (finančnega odseka) že spočetka priznava, da so občinski stroški narasli v zadnjih letih v nepredvidni in morda nepredvidljivi meri. Pa je prav, da je poročilo dodalo ono »morda«, zakaj če preiskujemo, v čem so obstojali stroški, ki so povzročili narast našega dolga, vidimo, da ne gre za nepredvidne stroške, marveč za stroške, ki bi jih morala vsaka oprezna uprava vnaprej videti in po njih že mnogo let prej uravnati svoje finančno postopanje.

V tretjem odstavku poročila se pravi tako-le: »Postopoma se je začelo skrbeti za nove potrebe, ki so se bile pokazale v množici, gradila so se nova šolska poslopja, nove bolnice, napravile so se ali uravnale nove ceste, nove tržnice, in tako dalje.«

Vprašam, kako se morejo takšni stroški označiti za nepredvidljive. Spominjam način, kako se je prineslo v mestni svet vprašanje novega vodovoda. Takrat se je znalo predvidevati naraščanje prebivalstva. Jaz pa menim, da potreba zidanja novih šolskih poslopij, novih bolnic, naprave in uravnave novih cest in novih tržnic, da vse te potrebe izvirajo edino ali vsaj v glavnem iz okolnosti, da je mesto naraslo in da se je prebivalstvo pomnožilo. To so okolnosti, ki so se gotovo mogle videti vnaprej in ki jim gotovo ni bilo treba priti v okom samo s pripomočki za silo, z malimi in velikimi dolgovi. Že pred 5 leti sem predlagal, da se vsaj glede na šole napravi definitiven program in da naj se z ozirom na množenje prebivalstva, ki se sedaj lahko izračuni tako, kakor smo je izračunili za vodovod, in z ozirom na splošni razvoj mesta, določi, koliko bodemo potrebovali posebno na šolskem polju.

Pa ravno teh stroškov za šolska poslopja, ravno teh stroškov niti sedaj, ko gre za to, da se najame posojilo še za večje stroške, ravno teh stroškov nočete določiti s konkretnimi številkami. Govori se o eni ali drugi šoli, noče se pa priznati niti videti, da bo vsako leto, kakor se množi prebivalstvo, treba zidati novih šol. Tako se torej ona opreznost in previdnost, ki bi bila potrebna v občinski upravi, pogreša ravno na onem polju, kjer bi se lahko najlažje izraževala.

Po mojem mnenju zavisi to o temeljni napaki naše uprave. Naša uprava se namreč pušča vedno presenetiti od najbolj nujnih potreb; od potreb, katere potem ona rada označa za nepričakovane.

Tudi ob tej priliki, ko gre za to, da se izvrši ne samo čin finančnega ozdravljenja za preteklost, ampak tudi čin previdnosti za bodočnost, tudi ob tej priliki zopet naša uprava priznava, da skoraj gotovo vse ono, kar projektira, ne bo napravljeno, in da se skoraj gotovo s tem denarjem napravi vse nekaj druzega, kakor ono, kar je projektirano. Tudi tu se vidi zopet odpovedovanje konkretnemu programu za bodočnost, ki naj obsega bolj dolgo razdobje. Imate mestna vprašanja, ki bodo zahtevala ogromne stroške in o katerih nočete v tem poročilu še govoriti. Naša uprava dokazuje v problemu uravnave starega mesta, kako je malo sposobna lotiti se zares težkega vprašanja in je rešiti.

Edino polje, kjer znate trošiti tudi mnogo v malo mesecih, zidajoč grandijozna šolska poslopja, edino polje, kjer to znate storiti, je polje narodne politike v vso korist italijanskemu prebivalstvu proti slovenskemu. Tam pač, kadar eden ali drugi član šolskega odseka zna prikazati nujno potrebnost kakšnega liceja, kakšnega gimnazija, kakšne realne ali drugačne šole za italijansko prebivalstvo, o, tam pač znate hitro delati projekte in znate tudi začeti zidati, ne da bi niti počakali odobritve proračuna. To znate delati. Pa celò, kjer bi se delovanje občine v tem oziru imelo v prvi vrsti pokazati, kar se namreč tiče ljudskih šol, tam znate celo zanemarjati svoje dolžnosti na škodo italijanskega prebivalstva (radi srednjih in podobnih šol).

Nasproti takšnemu postopanju gotovo se ne more reči, da se ima predlog za najetje tega posojila tudi za bodoča dela odobravati. Ne samo s stališča ustavne in načelne opozicije proti postopanju večine, marveč, če bi večina sama hotela priznati svoje napake in svoje pregreške, bi morala priznati, da nima pravice zahtevati od nas tako obsežnega zaupanja.

Moram reči, da edini način, ki se pa žalibog gotovo še dolgo časa nima uresničiti, kako bi se morala obravnavati vprašanja te vrste, bi bil sporazum strank, zastopnikov strank, predno se predmet prinese pred mestni svet. Ko bi bili mi voljeni na podlagi proporcijonalnega sistema, ali ko bi bili razdeljeni po kurijah, narodnih ali tudi socijalnih, takrat to ne bi bilo potrebno, kajti sporazum bi se uresničeval v samih razpravah in glasovanjih. Dokler pa to ni mogoče, bi morali biti vsaj sporazumljeni na primer glede uporabe tega posojila, predno bi se stvar prinesla pred mestni svet.

To pa pravim, ne da prosim milosti večine, marveč zato, ker — ponavljam — vsakdo, ki želi dobro svoji domači občini in bi ji rad zasigural uspešen in miren razvoj, bi moral želeti, da naj se operacije takega obsega končno izvršijo samo potom sporazuma vseh strank.

Gospodje od večine morajo priznati, da je v Trstu močna slovenska manjšina in da je vsa okolica slovenska, in da ta dva dela občine, eden teritorijalen in drugi nacijonalen, imata pravico zahtevati, da občina, ko uporablja prispevke vsega prebivalstva, skrbi ne samo izključno ali vsaj v poglavitni meri le za potrebe enega dela, marveč za potrebe celokupnosti v pravičnem razmerju. Italijani tega nočejo priznati. Italijani se danes rajši družijo celò z Nemci. Italijani se iz onega paničnega strahu pred Slovani zatekajo k zavezništvom, ki bi se bila še pred malo leti smatrala za nemogoča. Vidimo, da se gospodje zatekajo komurkoli, samo da postavijo zadnji jez proti slovanskemu nalu, kakor ga oni imenujejo. Ne vem, ali je za njih same to koristno. Priznavam tudi nemškemu prebivalstvu, če tudi ni domače, pravico (mejklici: do življenja?) ne samo do življenja, ampak tudi morda do tolike veljave, kolikor je pametno in prav v razmerju z njihovim številom in z njihovimi interesi. Morem priznavati tudi samemu g. namestniku pravico, da kot Nemec drži govore kakor kak nemški nacijonalec in da se udeležuje nemških telovadskih slavnosti in da pozdravlja udeležence s stramm deutsches »Gut Heil«, vse to lahko priznavam, ne zdi se mi pa prav, v interesu občine in prebivalstva, da narodno sovraštvo vladajoče italijanske stranke proti nam gre tako daleč, da išče zaveznikov v vsakem taboru, namesto da bi iskali najpriprostejše poti, poti namreč sporazuma z drugo stranko.

Zakaj, gotovo je, ako hočete pravično presojati naše zahteve, ne po kaki brzojavki eksaltiranih dijakov, marveč če boste hoteli presojati naše zahteve, kakor jih določajo in zastopajo in se za nje pošteno borijo oni, ki nosijo odgovornost naše politike, takrat zamorete brez drugega priznati, da so naše zahteve lahko sprejemljive tudi za italijanski del prebivalstva.

Mi ne odrekamo, kakor odrekate vi onim, ki živijo z vami in z vami spadajo v skupni dom, pravico v njem stanovati, v njem živeti in enake pravice uživati. Tega mi ne delamo. Ako je bila v tem smislu tolmačena kaka izjava eksaltiranih mladeničev in ljudi, ki so tuji našim lokalnim razmeram, nimate pravice niti dokaza, da bi smeli tako tolmačiti naš boj, ki je boj za enakopravnost, boj za narodno eksistenco. Ko se nahajate nasproti taki stranki, moram obžalovati, da se zatekate zavezništvu Nemcev, — katere spoštujem in za katere ne čutim nobenega narodnega sovraštva, — in da podaljšujete nenormalno stanje, namesto da iščete sporazuma z nami.

To naj bi ravno bil način, kako naj se obravnavajo vprašanja take važnosti. Lahko bodemo navskriž v eni ali drugi točki, ali, kadar stojimo nasproti vprašanju obremenitve naše občine deloma z novimi dolgovi, deloma s finančno operacijo, ki bi jo moralo sprejeti z zaupanjem vse prebivalstvo, vsaj tak trenotek bi Vam moral odpreti oči in vas storiti razumeti, da edina pot za tržaško občino je pot sporazuma med strankami, pot primerne in pravične reforme volilnega prava, ki naj prinese sem notri zastopstvo odgovarjajoče resničnemu številnemu razmerju strank in, končno, tudi pot narodne avtonomije.

Ko bo slovenskemu prebivalstvu in s tem vsej naši okolici zasigurana narodna avtonomija, takrat svet. Mayer ne bo imel več nobenega razloga obžalovati, da sta manjšini tu samo v strogi in negativni opoziciji, ampak najde v nas delavne sotrudnike, ravnotako udane in zveste koristim tega mesta, kakor hočete biti vi.

Iz teh razlogov, ker torej hočemo vzdržati naše opozicijonelno stališče in ker nam niti poročilo samo ne daje nobenega jamstva, da bodo ob tej priliki, kar se tiče najetja novega posojila, primerno varovani in spoštovani interesi slovenskega prebivalstva, iz teh razlogov bomo glasovali proti predlogom.

Dr. J. Wilfan.

Balkanska manifestacija pred sodiščem.

Včeraj smo v kratkem poročali o zanimivi obravnavi pred celovškim deželnim sodiščem proti splitskemu županu dr. Kataliniću in proti predsedstvenemu tajniku Marini Šegviću. Oba sta obtožena pregreška po § 3 z dne 15/2 67 in prestopka po § 305. Predmet obtožbe je govor, ki ga je govoril dr. Katalinić povodom velike demonstracije v Splitu, ki se je vršila 10. nov. 1912 v proslavo sijajnih zmag balkanskih narodov nad Turčijo, z balkona občinskega doma. Dr. Katalinić je govoril takrat dobesedno takole: Sen naših starih se uresničuje. Polumesec tone pred križem a naš narod se javlja in stopa pred presenečeno Evropo. Umira tudi dolga Vidovdanska tugovalna pesem mesto nje pa prolama oblake nova pesem slave in pobede od Črnega do Jadranskega morja in vžiga srca milijonov z novim življenjem, ki objema ves balkanski polotok in nas v njem. Verni svetlim tradicijam očetov mi Hrvati z navdušenjem pozdravljamo glas našega narodnega vstajenja. Blagoslavljajoč žrtve naših rodnih bratov Srbov in Bolgarov in ž njimi združenih Grkov zremo z zaupanjem v bodočnost, kličoč slavodobitnemu pohodu balkanskih zaveznikov: Slava jim, živeli! — Pri manifestaciji in pri govoru je bil navzoč policijski komisar Persič, ki je poročal v svojem uradnem poročilu govor malo drugače, kot so ga priobčili listi. Po njegovem poročilu zaključuje govor sledeče: Dnevi slave Balkancev so dnevi tudi naše slave. V treh tednih so osvobodili svoje brate zatirane s strani stoletnega neprijatelja, osvobodivši starodavno domovino od Črnega do Jadranskega morja. **Upamo da bodo ti junaki osvobodili tudi nas.** Državno pravdništvo je uvedlo na podlagi te ovadbe preiskavo proti dr. Kataliniću, vlada pa je razpustila splitski občinski svet. Obenem pa se je uvedla preiskava tudi proti predsedstvenemu tajniku Marini Šegoviću kot njegovemu sokrivcu, češ, da je dr. Kataliniću šepetal govor. Obtožena sta prestopka po § 305 zaradi zadnjega stavka govora in pregreška po § 3 zak. z dne 15/2 1867, ker nista imela dovoljenja za govor in sicer dr. Katalinić kot glavni obtoženec, Šegvić pa kot soobtoženec. V razlogih pravi državni pravdnik, da je govoril in s svojim govorom otvoril vrsto govorov župan kljub temu, da ga je komisar opozoril, da so govori zabranjeni. Inkriminirane besede govora so napravile na množico silen vtisk in so povzročile hrupno pritrjevanje in strašno navdušenje. Dasi obtoženec trdi, da se govor kakor ga je napisal v ovadbi pol. komisar bistveno razlikuje od njegovega govora, katerega je imel spisanega in ga ga je znal dobesedno skoro na pamet, in kljub temu da razen komisarja Persiča nihče drugi ne potrjuje

Podlistek Rdeči mlin na VIII strani.

inkriminiranih besedi, da cela vrsta svedokov te besede naravnost izključuje, pa se vendar ne da dvomiti, da je obtoženi Katalinić res izrekel inkriminirane besede. Dr. Katalinić prizna sam, da ni imel dovoljenja za govor. Njegov soobtoženec Šegvić, ki mu je govor šepetal, pa je dobro vedel, kaj pomenijo te besede, vedel je tudi kakšen vtisk bodo napravile na razigrano množico in je kot navdušen politik naravnost stremel za učinkom. — Obtoženca je branil, kot smo že poročali ljubljanski župan dr. Ivan Tavčar, tolmač za hrvatski jezik pa je bil dr. Kotnik. Obtoženca izjavita da nista kriva in se zagovarjata v bistvu takole: Dr. Katalinić izjavlja, da demonstracije ni priredil niti on niti občinski svet. Govoril je kot zastopnik jugoslovanskega mesta, govor je sestavil skupno z nekaterimi občinskimi svetovalci, napisal ga je, se ga naučil, in ker ni govornik, je prosil ravnatelja občinskih uradov, da mu šepeta od zadaj in pomaga, če bi se mu govor ustavil. Pri sprevodu so nosili hrvatsko, srbsko in slovensko zastavo. Inkriminiranih besed ni govoril, demonstracija ni imela protiavstrijskega značaja, klice doli s carskimi oficirji izključuje, pač pa je možno, da so padli klici **doli pruski, doli njemački oficirji.** Te klice pa je povzročila vest, da so pomagali Turkom nemški oficirji. Obtoženec Šegvić se zagovarja konformno kakor dr. Katalinić in izpove na vprašanje dr. Ivana Tavčarja, da je srbska zastava trobojnica, ki je avstrijskim Srbom zakonito priznana. Glavna priča komisar Persić je izpovedal pod prisego, da je bila smisel govora ta, da bodo balkanski zmagalci prišli k nam in oprostili tudi nas. Inkriminiranega stavka ni slišal celega sam, pač pa se spomni besed »osvoboditi i nas«. Iz teh besedi je sklepal, kar je napisal. Tudi zastave so značile, da je imela demonstracija protiavstrijski značaj. Čul je klice proti Golc paši, oficirjem, ne more pa potrditi klicov proti avstrijskim oficirjem. Priča pride na to v odgovorih na razna vprašanja v nasprotja s svojimi prejšnjimi izpovedbami.

Poročnik Novaković ne izključuje možnosti, da je razumel besede »slavo dobiti« za »osvoboditi«. Demonstracija se mu je zdela antidinastična iz sledečih vzrokov: 1. Ker so se slavile balkanske zmage in 2. ker ni bilo v sprevodu tudi avstrijske zastave. Major Polletini trdi, da je čul klice proti cesarskim oficirjem. Komisar Matavulj, pravoslaven, ni slišal protidinastičnih klicov. Tajnik okr. glav. ni slišal inkriminiranih besed in je Persića resno posvaril, da naj pazi glede ovadbe. Dr. Marinković izključuje inkriminirane besede.

V popoldanskem nadaljevanju razprave so bili zaslišani kot priče poslanci dr. Bulat, dr. Trumbić, Mikačić, ter dr. Škarica in dr. Tartaglia, ki so popolnoma izključili, da bi bil župan Katalinić izpregovoril po komisarju Persiću navedene besede. Te priče so tudi poudarjale, da komisar Persić ni stal pred kavarno, kakor je trdil Persić, temveč tik pod balkonom mestne hiše. Persić je bil opetovano konfrontiran s pričami in se je zapletel v razna protislovja.

Kot nadaljnje priče so bili zaslišani dr. Angjelinović, Anton Stražičić in urednik Tartaglia ter končno ravnatelj Lupšić, ki je povedal Persiću v obraz, da je stal med Katalinićevim govorom poleg govornika in da natančno ve, kaj je govoril Katalinić. Izključil je popolnoma jasno, da bi bil Katalinić izrekel inkriminirane besede.

Ko so bili prečitani še nekateri spisi, je bilo zaključeno dokazilno postopanje.

Državni pravdnik je nato v svojem govoru priznaval dokazilnost edino le izpovedbam Persića, Novakovića in Matavulja, češ da so bile izpovedbe vseh ostalih prič le negativne. Zaključil je s političnim ekstemporjem, v katerem je slikal položaj v državi kot silno opasen. Sicer res nihče ne more zamerjati, da se je izražalo veselje nad zmago balkanske zveze, toda v Splitu se je pokazalo, da v državi obstoja opasno gibanje. Priznaval je, da je Katalinić izpregovoril inkriminirane besede le pod pritiskom svojega sufleria Šegvića in da so bile one besede le fraza, toda bila je nevarna fraza, ki pa ostane tudi vedno fraza, kajti Avstrija bo znala z bajoneti preprečiti izpreobrnitev te fraze v dejanje.

Silno učinkujoč je bil govor branitelja dr. Tavčarja, ki je z veliko ironijo slavil verodostojnost prič, na katere je opiral državni pravdnik svojo obtožbo. Na drugi strani pa stoji cela vrsta častitljivih mož iz Splita, ki ne znajo lagati in ki tudi niso izpovedali objektivne neresnice. Obžaloval je, da je državna oblast napravila zopet iz majhnega incidenta politično afero, ki ne škoduje toliko slovanskim narodom, kakor državi sami. Pozival je sodnike, naj se v razsodbi ne opirajo ne na levo ne na desno, temveč le na zahteve pravicoljubja.

Senat je po precej dolgem posvetovanju ob splošni napetosti mnogoštevilnega občinstva proglasil oprostilno razsodbo za oba obtoženca. V razlogih je bila posebej poudarjena velika večina popolnoma častivrednih in verodostojnih prič, ki izključujejo inkriminirane besede. Občinstvo je sprejelo oprostilno razsodbo z vidnim zadovoljstvom.

Krvavi prvi majnik v Trstu

Napadi na kavarno »Minerva«.

Prvi napad na kavarno Minerva je bil izvršen okoli 11 in pol predpolne. V kavarni je bilo z natakarjem vred komaj 7 ali 8 oseb. Od »Volti di Chiozza« je prišlo kakih 20 laških pobalinov, ki so že od daleč gledali s pozornim očesom proti kavarni. Ko so prišli že skoraj mimo kavarne, je eden od njih, ki je bil brez klobuka, ustrelil dvakrat z revolverjem proti zadnjemu oknu, onemu namreč, ki je tik hišnih vrat. Nato je pa začelo proti istemu oknu leteti kamenje. Kmalu je bilo steklo strto in en kamen je skozi okno priletel celo v nasprotno steno in tam nekoliko pokvaril sliko, nahajajočo se na steni. V tem je med te vandale skočil nadzornik policijskih agentov policijskega komisarijata v ulici Luigi Ricci, Sancin, in je s pomočjo enega redarja prijel enega razgrajačev. Tovariši aretiranega so pa napadli Sancina in ga bili s pestmi ter ga suvali, dokler mu niso iztrgali iz rok aretiranega. Nadzornik Sancin se je moral z izvoščkom odpeljati domov in leči v posteljo. — Vendar je pa bil pred kavarno Minerva aretiran 23-letni Peter Tamaro, trgovski agent, doma iz Pirana. Zasačili so ga, ko je kričal »abbasso i s'cavi!« — Okoli polidveh po polnoči je zopet tolovajska tolpa laških razgrajačev, idoča mimo kavarne »Minerva« parkrat ustrelila proti kavarni in lučala vanjo kamenje, dokler ni razbila še ene šipe. — Ni res, namreč, kakor trdi včerajšnji »Piccolo«, da so streljali iz kavarne proti mimoidočim Lahom, ampak resnica je, da so ti poslednji streljali proti kavarni, o čemer lahko pričajo trije policijski agentje, ki so se za časa tega napada nahajali v kavarni »Minerva«. —

Govorili smo z gospo kavarnarico, našo vrlo mamico Kranjčevo, ki nam je vsa prestrašena pripovedovala o dogodku. Pristavljala pa je, dasiravno so jej bile oči vse solzne zaradi prestanega strahu in razburjenja: »Nič ne de, če so prav zopet razbili okna. To škodo že še utrpim. **Mene pa le niso ubili in ostanem, kar sem bila, ter me ne predrugači vse italijansko kamenje!«** — Vrli slovenski ženi vse naše spoštovanje! **Laškim banditskim lopovom pa se osvetimo najbolje, da zahajamo v čim največjem številu v našo res slovensko kavarno »Minerva«.** Gospe Kranjčevi pa bi svetovali, da naj ne da novih stekel v okna, temveč da zalepiti luknje, ki jih je napravila banditska laška dvatisočletna kultura, s papirjem, na katerem bodi zaznamenovan v večno čast in slavo tej kulturi dan **1. V. 1914.** Zgoraj imenovani Tamaro je edini, ki je bil aretiran v okraju policijskega komisarijata v ulici Luigi Ricci.

Napad na gostilno NDO.

Bilo je okrog poli devetih v petek zvečer, ko je bila gostilna NDO v ulici Commerciale polna gostov. Kar naenkrat je počil zunaj na ulici strel in zarožljalo je okno. Obenem pa je tudi priletel v gostilno debel kamen, ki je razbil spodnji del stekla. Razumljivo je, da je vse skočilo po koncu in ven na ulico, toda laški lopovi, ki so streljali, so v tem že pobegnili ter, ker ni bilo stražnika v bližini, tudi srečno odnesli pete.

Silno nevaren položaj.

Silno nevaren položaj za naše delavstvo je bil tedaj, ko je popoldne korakalo izpred Narodnega doma skozi montuški predor k Sv. Jakobu. Laški divjaki so, kakor smo že poročali zasedli stopnjišče nad predorom in so tamkaj hoteli s kamenjem obsipati izprevod. Bilo je res treba pravega junaštva, da so naši ljudje ubranili tega napada. In bilo je tudi precej težkih poškodeb ob tej priliki. Ko so namreč naši naskočili odspod gor stopnjišče, se je vsulo nanje kamenje in videti je bilo, kako neki naš človek, ki je bil med prvimi, naenkrat omahnil in se zvalil po stopnjicah navzdol. Gotovo ga je kdo izpred bežečih Italijanov sunil ali udaril. Pripomniti moramo tu, da je prav isti čas priletel s **strehe »Piccolovega« poslopja med našo množico debel kamen**, ki pa po sreči ni zadel nikogar. Neki stražnik je vzel kamen kot corpus delicti seboj. **Kamen je bil debelejši kot najmočnejša moška pest**, in če bi bil zadel koga na glavo, bi bil lahko dotičnik obležal na mestu mrtev.

Napadi na posameznike.

Okrog poli desetih zvečer je prišel od doma v ul. Istituto pekovski pomočnik Alojzij Grmek. Na vogalu ulice, kjer ima pek Bizjak svojo pekarno, mu je prišel nasproti njegov tovariš Josip Ličen. Izpregovorila sta par besed med seboj, seveda slovenski. Kar naenkrat pa je dobil Grmek od zadaj hud udarec po glavi, da mu je odletel klobuk na tla in mu je takoj stekla na glavi močna bunka. Obenem pa je zaslišal italijanske besede: »kaj govorita tu ščavo!« Dotičnik, ki je udaril, je moral imeti v rokah debel kamen. Če bi bil zadel morda le za prst nižje, na sencu, pa bi bil Grmek najbrž obležal za vedno. Ko se je ozrl, je videl dva človeka, ki sta se hitro oddaljevala. Klical je policijo, a te seveda — ni bilo.

Med drugimi je bil nevarno pobit po glavi tudi Jože Zbogar, sluga pri gg. Eislerjevi. Napadli so ga seveda tudi v večjem številu, kakor se to dogaja vsele pri laških banditskih junakih.

V noči od 1. na 2. majnika je med drugimi napadla na Acquedottu laška drhal dva konceptna uradnika finančnega ravnateljstva, ko sta se mirno vračala domov. Napad je bil pripravljen, ker se je policijsko dognalo, da je neki nepoznani italijanaš opozoril gručo mladih ljudi na ta dva gospoda, katerih je bil eden Slovenec, drugi pa Nemec. Slovencu se je posrečilo prodreti gručo in poklicati stražnika, a v tem so napadalci nič hudega slutečega Nemca tako težko poškodovali, da je moral na rešilni postaji poiskati pomoči. Najhujšega pretepača so ujeli in se bo moral zagovarjati pred kazenskim sodiščem.

Aretacije.

Kakor nam je poročala policija, je bilo tekom celega dneva aretiranih 54 oseb. Od teh jih je bilo nekoliko izpuščenih, nekoliko jih je bilo kaznovanih policijskim potom od enega do 14 dni zapora, a 15 jih je bilo stavljenih na razpolago sodišču. Med aretiranci je 20letni Benedikt Pečar, klavirski mizar, doma iz Gabrovice v Istri. Ta je bil aretiran na velikem trgu na zahtevo večega števila Lahov, ki so trdili, da je on z nožem zabodel 19letnega dijaka Pavla Morterra, stanujočega v ulici Tiziano Vecellio št. 9. Na policijskem komisarijatu v ulici della Muda vecchia je Pečar pošteno priznal, da je res zabodel onega dijaka z nožem, in sicer zato, ker je videl, da je Morterra skupaj z drugimi Lahi pretepal nekega Slovenca, katerega pa on niti ne pozna. Izvedeli smo, da je ranjenega dijaka Morterra zaslišal preiskovalni sodnik dr. Ulaga, da pa ni rana jako nevarna: nevarnost bi znala nastati le vsled infekcije rane.

Sploh je bilo na komisarijatu v ulici della Muda vecchia aretiranih še drugih 7 oseb. Od teh je bil eden takoj izpuščen v svobodo, pet jih je bilo policijsko kaznovanih od enega do 7 dni zapora, a enega, imenom Maulio Laković (puro sangue latino), kateremu je 22 let in je uradnik pri Lloydu, je policija izročila sodišču. Laković je bil aretiran, ko je ob vhodu na veliki trg, stoječ z gručo kakih 12 svojih tovarišev na vogalu ulice Malcanton, lučal kamenje proti našemu izprevodu in na vse grlo vpil: »Abbasso i s'ciavi!«

Ostali, ki so bili na tem komisarijatu aretirani, so bili aretirani zato, ker so vpili: »Abbasso i s'ciavi« in ker so peli Mamellijevo himno.

Funkcijonarji policijskega komisarijata v ulici dei Bachi so pa aretirali 9 oseb. Od teh jih je bilo 6 izpuščenih, a trije so bili pridržani v zaporu.

»Piccolo« v škripcih.

Perfidija »Piccolova« o poročevanju je sicer nedosežna, v sestavljanju tendencijoznih poročil je virtuoz, sofisterije in cinizem njegov sta vredna vsacega Macchijavelija, njegovo sovraštvo proti resnici nikjer nima meje, ne dna: ali to pot je postavljen pred nalogo, ki mu raste črez glavo in jej ni dorastel tudi on. In to hoče nekaj reči pri »Piccolu« z vsemi njegovimi gori označenimi kvalifikacijami. Dejstva so preočitna in govore tako glasen govor, da se »Piccolu« kar pod roko izjalovlja prizadevanje, da bi zatemnel resnico. Po vsej njegovi hreščeči pesmi se sicer vije krik, da so Slovenci provokaterji in da so le oni izzvali in zakrivili dogodke dne 1. majnika po tržaških ulicah. Ali z druge strani ga bega druga in meša druga skrb, da bi svoje cittadine prikazoval kakor strašne junake, ki so z neodklonljivo silo odbijali slovensko »invazijo«. V tem prizadevanju pa sproti podira, kar je prej zidal s svojim zatrjevanjem, da so Slovenci insultirali cittadine: priznava vsa dejstva, ki jih zatrjamo mi, ki pa ne pišemo na račun dostojnega tržaškega meščanstva, ampak le na račun najete sodrge in pa tiste srednješolske mladine, ki jo kamora zavaja v pobojstva in vandalizme. Drzna, nesramna laž je trditev »Piccola«, da je vse meščanstvo v neopisnem ogorčenju in viharju reagiralo na »provokacije« Slovencev, ampak povsodi smo videli le obskurne elemente in pa tiste mlade izfanatizirane pojave, ki so begali s huronskim krikom in s palicami in dežniki v vis po ulicah sem in tja.

Konstatiramo, da »Piccolo« sam priznava: da so se pri Chiozzi razgrajači vrgli na slovensko godbo zato, ker je zasvirala neko koračnico; da so razgrajači, čim so videli, da sprevod ne pojde mimo Chiozze, hrumeli mimo cerkve sv. Antona novega k kavarni Stella polare, kjer se je vršil najhujši napad in kjer je bila situvacija najbolj kritična; priznava, da so izpred kavarne metali na ulico vse mize in stolice, ki bi zagradili ulico (vsled česar bi bilo prišlo tu, ako bi se jim bila namera posrečila, do naravnost groznega); priznava, da so razgrajači povsodi žvižgali in se drli (zamolčuje pa insulte ščiavi, porki itd.); priznava, da se je na uhodu na Veliki trg vrgla neka gruča — bodi zapisana prava beseda! — tolovajev na Slovence s pestmi in noži; priznava, da se je na trgu neka gruča »Piccolove« podivjane vojske vrgla proti našemu sprevodu; priznava — sicer nekako bolj zavito, češ, da se je »zdelo« tako — da »se je na popoldanskem sprevodu k Sv. Jakobu metalo z balustrade predora kamenje na sprevod; priznava, da je letelo kamenje na Slovence; priznava, da je na nadaljnem potu padalo kamenje iz vrta Pontini in da je bila situvacija tako kritična, da so redarji potegnili sablje proti — nedolžnim »cittadinom«!!

Vse to in še mnogo druzega — ne moremo vsega naštevati, a menda zadostuje že to — priznava »Piccolo« sam v svoji konfuznosti (najbolji dokaz, da mu je to pot sramotna naloga zvračanja resnice zrastla res črez glavo). — Priznava in vendar mu dovoljuje nesramno železno čelo krik, da so Slovenci vsega krivi! In vendar je jasno kakor beli dan, da so bili laški napadi dobro pripravljeni, prorafunjeni in organizirani po premišljenem načrtu, iz česar sledi z nepobitno logiko, da so naši le odbijali napade v silobranu, ker ga ni nobenega zakona na svetu, ki bi silil koga, naj se prekrižanih rok pusti pobiti na tla ali zadaviti. Pravo čudo bi bilo, ako ne bi bilo pri tem zabolelo kake razgrete italijanske glave. Zato vzbuja naravnost gnus, če hoče »Piccolo« ščuvati tržaško meščanstvo proti Slovencem s svojim hlinjenjem do italijanskih ranjencev. Njegova humaniteta je tu najstudneje hinavstvo. Ali so se mu smilile slovenske razbite glave?! Mari pa meni, da slovenska glava ni glava — človeka, ki ima tudi pravico do človekoljubja. Naj le gre na zdravniško postajo, kjer mu povedo, kako so krpali slovenske glave, razbite, ne v poštenem boju mož proti možu, ampak zavratno s kamenjem izza plota!! Vzrok dogodkom so jasni in jasno je, na kateri strani je krivda: da so »Piccolovi« tolovaji puščali naš sprevod na miru, gotovo ne bi bila padla beseda in se ne bi bila dvignila nobena slovenska pest proti »cittadinom«. Ali, da bi nas pobijali kakor pse na javni ulici — ne tega ne dopuščamo, ti časi so definitivno minuli.

Še en nesramen trik »Piccolov«.

»Piccolo« naglaša, da je bilo na popoldanskem sprevodu k Sv. Jakobu veliko manje Slovencev, iz česar da sledi, da glavni kontigent zjutranjemu sprevodu je dala dežela, da ni bilo torej to tržaško prebivalstvo. To je tisti nesramni trik »Piccolov«: ko že ne more potajiti naše mase, pa laže, da kličemo ljudi z dežele! Da pa je bilo na popoldanskem sprevodu manje ljudi, nego zjutraj, temu so vzroki čisto naravni: zjutraj je bil manifestacijski shod, ki je zbral vse mase. Zjutraj je bila glavna manifestacija. Popoldne pa ni kazalo priti pred »Narodni dom« vsej tisti masi, ki biva v bližnjem in nadaljnjem okrožju Sv. Jakoba. Šli so namreč naravnost na veselični prostor k Sv. Jakobu. Tudi ta laž ne koristi »Piccolu« in ne odpravi dejstvo, da je manifestiralo ogromno tržaško Slovenstvo. S tem dejstvom se bodo morali Italijani spoprijazniti!!

ZADNJA PREDSTAVA! Ljubljanski igralec v Nar. domu. - Jutri zvečer ob 8.15 velika narodna igra s petjem „DESETI BRAT“. - Zadnja predstava! - Poslovilna predstava! - Pridite gotovo vsi: ::::

Dnevne vesti.

Določbe za izseljevanje. Po zadnjih izseljeniških škandalih, ki so presenetili celo Avstrijo ne le samo zaradi eminentno širokega kroga prizadetih udeležencev, marveč tudi zaradi ogromno velikega števila onih vojaških obvezancev, ki so utekli s pomočjo zvijačnih izseljeniških agentov svoji vojaški dolžnosti, je postala avstrijska obmejna policija posebno stroga pri nadzorovanju izseljencev. Pripetilo se je že tudi par slučajev, v katerih je nastopila policija pri izvrševanju tega kočljivega posla v svoji preveliki vnemi prestrogo in dala s tem povod številnim pritožbam, ki so bile deloma tudi upravičene. Znan je gotovo še našim čitateljem dogodek, ki se je pripetil dosluženemu vojaku brez vsakih nadaljnih vojaških obveznosti, bivšemu mornarju Miji Zubriniču, doma iz Otočanca. Tega je namreč ustavila policija na poti v Švico v Inomostu, kjer so mu vzeli ves denar, kar ga ni potreboval za vožnjo domov, in so ga poslali v njegovo domačo občino. To pa je storila mestna policija samo zaradi tega, ker mo ž ni imel potnega lista, pač pa se je izkazal z vojaško knjižico, ki je dokazovala, da je zadostil aktivni in reservni službi in da ne potrebuje za v Švico, kamor je šel obiskat svojega strica, nobenega potnega lista. S to zadevo so se pečali skoro vsi listi tudi vladni in uradni in so bili soglasni v tem, da se je policija tu prenaglila. Posebno ostro je zagrabila ta slučaj dunajska »Arbeiter Ztg.«, ki je doživela vsled tega tudi konfiskacijo. Toda ta konfiscirani članek sta poslanca Sigl in Sever imunizirala s posebno interpelacijo v nižjeavstrijskem deželnem zboru. Ta slučaj pa ni edin, prišel je le najbolj glasno na površje in vzbudil zaradi tega največ pozornosti. Z ozirom na te nedostatke pri izvrševanju kontrolne službe izseljeniške posebno na obmejnih postajah je priobčila včeraj v splošno pojasnilo ljudstvu in v opomin prizadetim organom poluradna korespondenca Wilhelm sledečo objavo: V javnosti razširjeno mnenje, da je prepovedala vlada izseljevanje moških v starosti od 17. do 36. leta, ne odgovarja resnici. Tozadevni merodajni faktorji niso imeli nikdar namena izdati splošne prepoveda za izselitev za gotove starostne razrede, marveč so hoteli le zagotoviti, da se izvršujejo že izdane tozadevne odločbe. Zaradi tega so se posebno opozorili policijski organi, ki nadzorujejo izseljevanje, da ostreje pazijo na one izseljence, pri katerih je iz enega ali iz drugega vzroka upravičen sum, da nameravajo kršiti vojaško dolžnost. Pri teh izseljencih pride seveda v poštev starost 36 let, v kateri starosti ugasne naborna dolžnost. S tem pa ta starost ni določena kot splošna norma za izseljevanje. Taka splošna starostna norma sploh ni bila izdana. Uradi so dobili ukaze, da morajo reševati prošnje za potne liste kolikor mogoče hitro in da morajo stranke tozadevno blagohotno in natančno poučiti. To dejstvo obenem dokazuje, da je napačno tudi mnenje, da je zvezana pridobitev potnega lista s silnimi težkočami, ki jih delajo uradi strankam. Če se dovolijo postavno dovoljenemu izseljevanju vse možne ugodnosti, se bo omejilo tudi ono nedovoljen in protipostavno izseljevanje, katero podpirajo in vodijo sleparski izseljniški agenti in katero stane včasih izseljnike ogromno denarja in jih privede v kazen.

Domače vesti.

Objavili smo v včerajšnji »Edinosti« poročilo o manifestacijskem shodu našega narodnega delavstva in smo zabeležili — vršeč dolžnost kronista, ki beleži te dogodke — tudi nekaj najmarkantnejših toček iz govora strokovnega tajnika Z. J. Ž., g. Mraka, kakor jih je izpregovoril, s posebnim poudarkom. Ker v včerajšnji številki nismo hoteli dostavljati svojih pripomb k izvajanjem g. Mraka, dasiravno se niti oddaleč ne strinjamo žnjimi, hoteč podati enotno sliko o proslavi delavskega praznika, prvega majnika, smo si prihranili potrebne primerne pripombe za danes. Izjavljamo torej danes, da z vso odločnostjo obsojamo dejstvo, da je omenjeni govornik — gotovo proti intenzijam narodne organizacije železničarjev, v katere imenu je nastopil — zlorabil slavje prvega majnika v to, da je očital vodstvu slovenske občinske politike v Trstu in njenemu prvemu predstavitelju stvari, ki se niso nikdar dogodile, katerih neupravičeno očitanje pa bi moglo omajati zaupanje našega ljudstva v to politiko in njene predstavitelje. Obžaljujemo, da je omenjeni govornik zašel tako daleč in to tembolj, ko so ostali govorniki, zavedajoč se mesta, s katerega govore, in odgovornosti, s katero so govorili, vsi brez izjeme najodločneje poudarjali visoki narodni ideal, ki je vodilni cilj naše slovenske politike v Trstu. Hoteli smo dostaviti onim izvajanjem danes obširnejše pripombe, a je to delo prevzel predsednik našega političnega društva, g. dr. Wilfan, sam, ki priobčuje v današnji številki svoj govor v mestnem občinskem svetu, ki naj bi bil morda dal povod za izpade g. Mraka. G. dr. Wilfan nas je tako odvezal naše časnikarske dolžnosti in ima sam besedo. Uverjeni smo, da je tako stvar v najboljših rokah, in da si naše ljudstvo iz izvajanj g. dr. Wilfana samo najbolje razbere, kako neupravičeni in kako grajevredni so bili izpadi g. Mraka.

Promocija. Dne 30. malega travna je bil proglašen doktorjem vsega prava na c. kr. češki univerzi v Pragi gosp. Josip Goljevšček, rodom iz Sežane, odv. kand. pri dr. Rud. Gruntarju v Tolminu. Čestitamo!

Tudi nad »Živnostensko banko« se je torej spravila laška jeza s svojim vandalizmom. In tudi na »Jadransko banko« se je hotela spraviti. Ali tu poznajo nekoliko bolje — kulturo naših Italijanov in so pravočasno skrbno zaprli lokale. Tistim pobalinom se pač ne sanja o realnosti in resnosti življenja in o njegovih železnih potrebah. Oni zasramujejo slovanske zavode in jih razdevajo, **njihovi starši pa iščejo v istih zavodih pomoči in kulance, kadar so v zadregah.** Ne le tisti pobalini, ki nimajo v svojih ustih drugega, nego zasramovanja Slovanov, vprašajo italijanske trgovce in sploh tiste kroge, ki so potrebni kredita, kaj bi bilo, **ako bi jim »Živnostenska banka« in drugi slovanski zavodi naenkrat odpovedali kredit.** Drago bi morali ti plačevati tiste šipe in tista okna, ki so jih pobijali ti znoreli frkolini.

Otroški vrtec v Kolonji. Jutri v ponedeljek ob devetih zjutraj se otvori v Kolonji otroški vrtec naše prekoristne Družbe sv. Cirila in Metoda. Zavedni Kolonjčani so dolgo časa delali na to, da se jim ustanovi ta prepotrebni vrtec. Naša skrbna Družba sv. Cirila in Metoda je sedaj ustregla želji naših Kolonjčanov, ki pa naj sedaj dokažejo, da je bil vrtec v ogroženi Kolonji res potreben, in naj vpišejo vanj svoje malčke. Opozarjamo, da se v vrtec lahko vpišejo otroci, tudi jutri v ponedeljek, kakor tudi vse naslednje dneve ob času pouka.

Evolucija. Pod tem naslovom prinaša »Südslavische Rundschau«: Vse naše javno življenje stoji pod utisom nevzdržno napredujoče evolucije jugoslovanskega ujedinjenja. Meje med onimi tremi plemeni izginjajo, seperatni interesi se umikajo, ali pa postajajo mnogokrat interesi skupnosti. Najnovejši dogodki na tržaški akademiji Revoltella nudijo karakterističen dokaz za to. Skoro ga ni jugoslovanskega mesta, kjer ne bi bil napad Italijanov na naše dijake našel najmočnejega odmeva. Naglašamo: **naše dijake!** Kajti, ne v Zagrebu, ne v Splitu, ne v Belgradu, ne v Ljubljani niso povpraševali, so-li napadenci Hrvatje, Srbi ali Slovenci, ampak povsod so občutili le eno, da so bili to sinovi našega naroda. Da vendar v tem slučaju bližen izgled, morem reči, da vsaka krivica, ki se je dogodila bodi tudi najmanjemu delu troimenega našega naroda, vzbuja zanimanje vsega slovanskega juga na isti način, kakor se stresa ves Montecitorio, čim se kak Italijan v našem Primorju oglaša s kakimi narodnimi pritožbami. To je na eni strani dokaz o ojačenju našega narodnega čutstvovanja, na drugi strani pa za dejstvo, da je zavest narodne skupnosti naših plemen, čut edinstva našega naroda zadobil najtrdneje korenike. Pač ni še dolgo temu, da smo Trst smatrali

Vsi na današnjo majniško veselico! Ker se prvo majniška veselica narodnega delavstva vsled slabega vremena ni mogla dovršiti, se nadaljuje danes, v nedeljo z istim programom. Začetek ob 4 popoldne. Kdor se izkaže z vstopnico, temu ni treba vnovič plačati vstopnine. Danes torej vsi na veselico „Nar. del. organizacije“ k „Jadranu“ pri Sv. Jakobu!

za slovensko vprašanje, ki se načenja več ali manj nepotrebno; in mnogi med nami, Hrvatje in Srbi, so videli zahtevo po ustanovitvi italijanske fakultete kakor opravičeno, ali pa vsaj kakor irelevantno se stališča naših narodnih interesov. **Danes pa ga ni politično mislečega Slovana, ki bi še hotel zastopati ta nazor.** Ako bi pa vendar hotel to, bi ga javno mnenje takoj najodločneje odklonilo. Ta sprememba je vspeh zdrave, mlade in potrebno agresivne edinstvene ideje, ki po osveti na Kosovem vpliva na vse naše narodno življenje. Izjavljam, da se ravno ob tej priliki z neprikrito hvaležnostjo spominjam **silnega narodnega bojevnega poguma Slovencev v Primorju.** Slovenci so nam s svojo energijo in svojo izborno narodno organizacijo omogočili, da moremo v krog svojih izpolnjivih ambicij pritegniti tudi biser Adrje — Trst.

Na naslov ravnateljstva c. kr. drž. železnice v Trstu. Prejeli smo: Vkljub že večkratnemu trebljenju smetljaja, ga je vendar še najti na bohinjski progi med žel. osobjem, posebno pa med sprevodniki. — K tem spada v prvi vrsti sprevodnik, do pet zagriženi Nemec Gasch. Ta mož zna komaj par besed slovenskih — kakor kakna papiga, a vendar je sprevodnik pri osebnih vlakih na progi, ki teče dvetretjini po slovenski zelmji. Kako je mož ohol, naj priča dejstvo, da se je dne 18. aprila v vlaku ki odhaja ob 5 pop. iz Gorice v Trst, izrazil, da njemu ni treba znati slovenskega jezika, da lahko izhaja brez njega. Doznali smo tudi, da jako rad šikanira slovenske potnike, posebno pa uboge ženske radi jerbasov. Slavno ravnateljstvo blagovoli omenjenega objestnega Gascha, dobro nategniti za ušesa in ga poučiti, da je on radi potnikov, a ne oni radi njega. Sicer pa stori ravnateljstvo najbolje, da pošlje moža kam tja, kjer res ne bo potreboval našega, toli zopernega mu jezika. To bo najpametnejši korak. Saj imamo naših ljudi, sposobnih za službo sprevodnika. — Naj se blagovoli te besede upoštevati, kajti mi ne bomo trpeli dalje šikan od tujcev na naši zemlji.

Tržaškim izletnikom v Tomaj h koncertu »Hajdriha« se naznanja da odhajajo vlaki po novem voznem redu sledeče: iz Trsta ob 12.48, 2.20; Rocola ob 1.02, 2.32; Vrdele ob 1.10, 2.40; Opčin ob 1.32, 3.00; Repentabra ob 1.40, 3.08;. Prihod: Dutovlje 1.48, 3.16. Odhod iz Dutovelj zvečer ob 8.42 in 10.43. Izletnikom je na razpolago openski tramvaj, kateri ima zvezo z gornjimi vlaki. Iz Dutovelj v Tomaj se rabi peš 35 minut. Pot vodi po najlepšem delu našega Krasa.

Planinska veselica, ki se je imela vršiti dne 14. junija pri Sv. Ivanu, se prenaša radi nepredvidljivih zaprek na nedoločen čas.

Grehi nezavednosti. Z ozirom na vest v včerajšnji številki pod tem naslovom se je oglasil v našem uredništvu pekovski mojster Milić, ki je izjavil, da je sicer morda resnica, da je njegov štiriletni sinček izrekel one besede: »Va via — ščavo!« — da pa se kaj takega gotovo ni naučil doma, kjer se govori izključno slovenski. Otroka pa da pošilja le zato v laški otroški vrtec, ker mu je do slovenskega veliko predaleč. Starejša punčka pa hodi v slovensko šolo na Acquedottu, kamor pojde tudi dečko, ko doraste šoli. Milić je izjavil, da se podpisuje vedno le slovenski — Milič«, ne pa »Millich«, in je poudarjal, da je vedno bil slovenskega mišljenja in tudi vedno podpiral našo CMD.

Hinavstvo in zavratnost. Glavni glasili tržaških Italijanov, „Piccolo“ in „Indipendente“ sta priobčila **v četrtek nekak preludij** k prvemu majniku, **v katerem** sta igrala grdo komedijo najčisteje nedolžnosti, izrazajoč željo, naj se ta delavski praznik vrši v znamenju miru, bratstva, napredka človekuljubja in civilizacije. Farizeji pri „Piccolu“ tirajo svoje hinavstvo **tako daleč,** da govori, **kako** si ne more niti **misliti, da bi hotel kdo** misliti, da bi hotel kdo dajati temu prazniku **kak drug pomen in kaliti s kakimi drugimi** mislimi nadlegovati praznujoče meščanstvo. Tako so se hinavski zvijali v **četrtek,** na na predvečer majnikove slavnosti. Njihovo hinavstvo je res nebotično, da mora človeka obhajati gnus. Dogodki na dan 1. majnika, posebno tudi kamen iz „Piccolove“ palače pričajo, **kako** so se ti ljudje pripravljali za proslavo miru, civilizacije in človekoljubja! Da bi bili vsaj odkritosrčni v svoji krutosti in hudofobiji, bi nam bili vendar simpatičneji. Tako pa moremo občutiti le gnus.

Razstava narodnega veziva v Trstu je bila te dni zaključena. To je bila razstava proizvodov zagrebške „udruge za uščuvanje i promicanje narodne umjetnosti“. Priredil jo je v Slovanski čitalnici odbor slovanskih žen. Pobudo za to razstavo sta dala g. dr. Jedlowski in g. Zlatko Turković, soprog predsednice gori rečene udruge, presvetle gospe baronice Turković. Razstavo je posetil njegova jasnost c. k. namestnik princ Hohenlohe z rodbino in so mu dela izredno ugajala, da se je jako povoljno izrazil o njih, kakor tudi o vsej prireditvi razstave. Izložene predmete je tolm čil gosp. Zlatko Turković, ki je tudi razstavil svojo dragoceno in krasno zbirko starih peč in udruga izreka tem potom najtoplejo zahvalo slavnemu odboru „Slovanskih žena“, Slovanski čitalnici, ki je brezplačno prepustla svoje prostore, gg. dru. Jedlowskemu in Turkoviću, in vsem spoštovanim gospem in gospicam, ki so vodile nadzorstvo nad izloženimi predmeti in prevzele njihovo razprodajo.

Važen uspeh »Zveze jugoslovanskih železničarjev«. Pred par meseci je vložila »Zveza jugoslovanskih železničarjev« spomenico na generalno ravnateljstvo južne železnice, v kateri je zahtevala povišanje temeljne mezde za vse delavce južne železnice v Trstu. Ta spomenica je sedaj deloma ugodno rešena: **Vsem progovzdrževalnim delavcem in profisijonistom je namreč povišana temeljna mezda za 20 vinarjev na dan,** in sicer tako, da bodo tega poviška deležni tudi tisti delavci, ki so v plači že napredovali. — To je vsekakor lep uspeh »Zveze jugoslovanskih železničarjev«. Naj mimogrede omenimo, da so prišli socialni demokratje shod, na katerem so železničarji ta povišek ponovno zahtevali, — razbijat..... Delavci južne železnice naj si te lepe prijatelje delavstva le lepo zapomnijo!

Angleška eskadra. Prvi oddelek angleške eskadre pripluje v Trst jutri, v ponedeljek, dne 4. t. m. okoli štirih popoldne. — Angleška kolonija v Trstu bo priredila dve »garden party««, in sicer eno dne 6., a drugo dne 16. t. m.; prvo v vili Freeland, a drugo v vili Holt. — Tukajšnje poveljništvo vojne mornarice priredi eno »garden party«, dva »rounta« in tri oficijelne obede. — Na cesarjev ukaz bo trikrat po 40 angleških častnikov povabljenih na pregled žrebčarne v Lipici. — Vršila se bo tudi nogometna tekma med moštvom angleških in onim avstrijskih vojnih ladij. Tekma se bo vršila na vežbališču velike velike vojašnice. — Vršil se bo tudi — a ni še določeno v katerem kroju — v okolici takozvani indijski šport »Gimkhama«.

Zgodovinska predstava v Trstu. Po preteku desetih let uprizorijo ljubljanski v Trstu v nedeljo zopet Govekarjevo narodno igro »Deseti brat«, ki je svojedobno tvorila pravo manifestacijo za slovensko gledališče v Trstu, pod vodstvom g. Ant. Danila v italijanskem gledališču »Teatro Fenice«; in to je bila zadnja slovenska predstava v italijanskem gledališču. Na zopetno osebno pogajanje za gledališče »Fenice« v Trstu, je prejel g. Danilo pomemben odgovor: »Slovenske gledališke predstave v »Teatro Fenice« odklonjene«.

Izgubljeno. Predvčerajšnjim po shodu NDO v »Narodnem domu« je nekdo izgubil na potu od »Narodnega doma« do velikega trga in nazaj novčarko z vsebino okoli 90 K denarja in mnogo beležk, recepisov in drugih stvari, ki so velike važnosti za lastnika novčarke. — Kdor bi našel novčarko, naj jo odda lastniku, katerega ime je gravirano na privesku za uro, ki se nahaja v novčarki. Pošteni najditelj prejme primerno nagrado.

Žepna tatvina na vhodu v bolnišnico. Ko so včeraj okoli poldne pripeljali v mestno bolnišnico po Pečarju ranjenega Morterra. se je pred bolnišničnim vhodom gnetla velika množica radovednežev. In v tej gneči je 24letni mesar Josip Farfoglia, stanujoč v hiši št. 10 na Istrski cesti ukradel gospe Mariji Knausovi, stanujoči v ulici della Galleria št. 5, iz žepa mošnjiček, v katerem je imela 30 kron denarja. Gospa Knausova je pa pravočasno zapazila uzmovičevo početje in je dala tatu aretirati.

Dva žepna tatova, aretirana v gledališču »Eden«. 56letni slikar Peter Čerčević, doma iz Radovčičev v Dalmaciji, je bil predvčerajšnjim popoldne aretiran pri blagajni gledališča »Eden« na Acquedottu, ker je tam gospodu K. H. potegnil iz žepa listnico, v kateri je bilo 121 kron denarja. Ker je bil zasačen uprav na činu, ni mogel tajiti. Izročen je sodniji. — 23letni pomorski sobar Demitrij Kostantino, doma iz Patrasa v Grški, je bil tudi aretiran v gledališču »Eden«. Ob 8 zvečer je on v tem gledališču segel z roko v žep gospoda V. A., v katerem žepu je ta poslednji imel 330 kron denarja. G. V. A. je pa čutil, da mu nekdo brska po dotičnem žepu ter je naglo segel z roko in — zagrabil je roko uzmovića, katere pa ni več izpustil, dokler ni prišel redar, kateremu je uzmovića izročil. Ko so ga na policijskem komisarijatu v ulici Luigi Ricci preiskali, so našli v žepih grškega žepnega tatu 2 grška bankovca po 25 drahem, 50 frankov v zlatu, en zlat turški denar in raztresenih po raznih žepih 23 kron in 61 stotink ter mali žepni nožič, s katerim je rezal žepe svojim žrtvam.

Umrli so: Prijavljeni dne 1. t. m. na mestnem fizikatu: Toffoli Brunon, 8 mesecev, ul. Sv. Mavricija št. 6; Pierobon Amalija, 61 let, ul. Montuzza št. 24; Drius Julija, 3 mesece, Vrdela št. 801; Visintini Josip, 73 let, ul. Giulia št. 35; Osrecki Štefanija, 6 let, ul. Riborgo št. 22; Bianchi Riele Rihard, 12 let, ul. Acquedotto št. 48; Gomzel Matilda, 4 leta, ul. Torricelli št. 4; Trampuš Ivan, 12 dni, ul. Ant. Stoppani, št. 3; Čergol Emil, 8 mesecev, Rocol št. 611; Černigoj Edvard, leto dni, Škedenj št. 1155; Kovač Rozalija, 7 mesecev, Sv. Marija Magdalena Zgornja št. 567. — Prijavljeni dne 2. t. m. na mestnem fizikatu: Prosen Angela, 4 leta, Škedenj št. 1234; Bajc Ivanka, 74 let, Sv. Marija Magdalena Zgornja št. 16; Bizjak Rocambole, 6 let in pol, ul. Media št. 3; Rinaldi Viktorija, 72 let, ul. Madonna del mare št. 2. — V mestni bolnišnici dne 30. aprila: Bombič Margarita, 23 let; Schimpf Melita, 2 leti in pol; Prek Marija, 7 let; Zadnik Ivan, 56 let; Salandrini Jernej, 72 let. — V bolnišnici pri Sv. Mariji Magdaleni dne 30 aprila: Torcello Bianca, leto dni.

F. L. TUMA

S samotnega brega.

Politična pisma iz Av lije.

Reminiscence.

Ta ali oni, ki mi je za časa mojega političnega onegavljanja v domovini stal blizu, utegne po teh besedah soditi, kakor da leži v mojem lastnem delovanju z rečenim nekak nesporazum, nedoslednost, ali celo nezmožnost za uveljavljanje tega načela — na samem sebi. Po tem takem bi bila ta »nova teorija« samo fantom, brez notranje prepričevalne sile, kakor fata mor gana, ki kaže gradove in mesta tam, kjer je prazen pesek in monotona pustinja.

Pravzaprav je bil moj korak v slovensko javnost zelo sramežljiv. Počasi se je šele izvedelo, da imam neko besedo pri listu, ki so ga pričeli splošno nazivati »Glasilo mladih«, a za moje pravo razmerje je vedelo komaj nekaj najintimnejih znancev. Popolnoma neznano je bilo, da sem pričel s svojim publicističnim delovanjem kot petnajstleten ljubljanski študent v tedaj vodilnem listu slovenskem. Hotela je pač bridka ironija, da se je toliko let kasneje ravno isti list najvspešneje boril proti glasilu, ki sem ga imel čast urejevati, poskušal stem, da mu je očital mladost in otroško nezrelost.

Gotovo sprejmem odgovornost za vsako tam napisano besedo (»Naš List« feb. 05 — feb. 07); tem lažje, ker me je podpirala večina sotrudnikov nesebično, požrtvovalno in dostikrat celo neustrašeno; odgovarjam pa tudi tam, kjer tega ali onega morda niso vodili zgolj plemeniti nagibi. Del tiste drame je završil ob neljubih prizorih sredi kolis sodne dvorane. Tudi za tisto pisanje zadevlje samo mene vsa odgovornost, ne samo, ker sta sodni dvor, kakor tudi velik del slovenske javnosti popolnoma po krivem iskala v tožitelju pričetnika tiste tragične kampanje, ampak, ker mi je prijatelj g. dr. Ivan Robida pošteno izjavil, da si da po meni kot uredniku črtati ali izpremeniti vsak svoj donesek.

Da mene tista borba ni zadovoljila, ampak da se je zgodilo kakor v planinah, kjer se odkrha na lepem visoko gori neznatna skala, se kotalja v dolino in trga in ruje spotoma po zakonih fizike s potencirano silo vse, kar se ji postavlja na pot, da je doseglo kotajoče se kamenje tudi plast, na kateri sem sedel tudi jaz s svojim ponižnim stolcem, da je pričelo bobneti naposled vse to v dolino, tako, da nobena zavora ni mogla več pomagati — to izjavljam v tej reminiscenci kakor o danem faktu.

V dolini smo se zbrali, tipali svoje ude, merili svoje moči. Večina je bila za nov poskus in s tem so dobili nekateri priložnost, prepričati se o tem naknadno, kar so prej rajši preslišali iz mojih ust. Meni so se zdele potrebne nove palice, novi črevlji — ako ostanemo pri gorenji prispodobi — prsi so se morale umiriti, srce se napiti novega veselja. Meč pustiti doma, zato pa knjigo v roke in potno palico!

Odhod iz domovine.

Že je bil Dunaj za menoj in tudi Trst. — Vlak je drdral preko beneških lagun; v Zagrebu je praznovala ravno koalicija svojo zmago. To pot nisem prišel kot publicist in zato tudi svojih znancev nisem obiskal. V Budimpešti so mi ukradli navihani ljudje del moje imovine. V Pragi sem stisnil svojim zadnjim znancem roko.

Tam je bilo nekaj mojih bivših kolegov ljubljanske realke. Na večer jih je nekdo sklical v vinarno (morda so se tam tudi drugače shajali), kjer sem prelomil svojo abstinenčno obljubo. Več nego tri leta že nismo sedeli tako skupaj, toda vzlic temu mi je bilo nekam čudno pri srcu. Tako mladi ljudje, tako kratka doba in vendar — koliko tujega je bilo že med nami! Pogovor ni hotel v tek. »Torej na Nemško pojdeš!« je dejal moj prijatelj po dolgem premišljevanju in gledal v enomer v kozarec pred se. »Na Nemško!« sem ponovil čemerno, dvignili smo čaše in zapeli o nezvestem ljubčku. To je bilo v tisti Pragi, iz katere smo dobili prvi slovenski mladinski pokret,

Danes leži za menoj evropska celina že v drugič v mojem življenju, okoli mene pa najbolj civiliziran narod na svetu.

Ni sicer bogzna kako mnogo let, odkar sem se napotil v prostovoljni eksil, toda za-me je bila ta doba dolga in težka dovolj, da so se mogle pomiriti vse one strasti, ki sem jih odnesel iz svoje borbe doma, da so se misli in naziranja počistila, razbistrila, kakor se jasni tudi nebo po vsaki hudi nevihti. Neusmiljeno je delal operativni nož, bolelo je včasih in žalostilo. Šlo je daleč, daleč, daleč proč, kar je bilo nekoč najljubše.

Toda po minulih mukah se zdi bolest manjša in prestana izkustva so nam vzgoja za bodočnost. Tuji svet napravlja človeka samostojnega, študij utrja značaj in dovoljuje priti na dno tistim skrivnostim, ki dajejo našemu delu večjo zrelost in našemu merilu širšo dimenzijo. Nič več ne motijo ozke razmere; mesta so mnogo večja, deželo bolše obdelane, bogastvo neverjetno večje, življenska borba je neprimerno trša, ljudem se mudi in nimajo časa, vstavljati se za vsakim oglom — — skratka: vse življenje je drugačno in zato so tudi interesi drugačni. Sodba ni več tako enostranska in spoznanja se vedno korigirajo z ozirom na svojo upravičenost ob primerjevanju različnih narodov in razmer.

Doma slišimo vsak dan eno in isto, ponavlja se že leta in destletja in mi mladina doraščamo v tem miljeju in potem seveda mislimo, da se govori po vsem svetu o tem in da so slovenska dnevna vprašanja obenem tudi svetovna vprašanja, za katera je vedno polagati svoj obulus na oltar javnega življenja. Spekulativni problemi najtežje vsebine, ki so jih drugi narodi že davno izločili iz javnega življenja, stojé pri nas v sredi vsega političnega in socialnega življenja. Razloček je samo ta, da smo mi dobili klerikalizem, ki ni klerikalizem, in liberalizem, ki ni bil nikoli pravi liberalizem. In ko se je pripravil slovenski visokošolec na najtežja naravoslovna vprašanja v predavanjih, ki bi mu jih tudi noben naravoslovec ne bi zameril, se je dobil na Slovenskem knez in škof, ki je pisal proti njemu brošure. Ta zgodba je veren dokument naše dobe. K temu je bilo samo še treba, da je pričel izdajati moj prijatelj »Svobodno Misel«. Ker mu talenta ne moremo odrekovati, smemo pričakovati, da ga srečamo na drugi poti, kjer ga bomo mogli bolj pohvaliti.

Tržaška sokolska župa.

Letošnji javni nastopi:

Župni zlet dne 12. julija na Opčinah.

Društveni nastopi:

V Sežani dne 24. maja;
na Opčinah dne 1. junija;
v Divači, dne 7. junija;
v Komnu dne 7. junija;
pri Sv. Jakobu dne 14. junija;
v Mavhinjah dne 28. junija;
na Proseku dne 28. junija;
v Barkovljah dne 2. avgusta;
v Škednju dne 2. avgusta;
na Vrdeli dne 6. septembra.

Slovensko gledališče v Trstu.

»Deseti brat«.

Narodna igra s petjem v petih dejanjih ali 7 slikah. — Po Jurčičevem romanu spisal Fran Govekar.

Zadnja, poslovilna predstava gostujočega ljubljanskega dramskega ausambla pod vodstvom režiserja Milana Skrbinšeka. v nedeljo dne 3. t. m. ob 8¼ uri zvečer v »Nar. Domu«.

Jako srečna je bila misel, ki je pripravila Govekarja do tega, da je pričel z dramatiziranjem Jurčičevih romanov. Saj vsebuje toliko narodnega duha in se tako bogati dramatičnih scen in slikovitih prizorov, da so ustvarjeni kakor nalašč za dramatizacijo. Posebno pa »Deseti brat«. Romantična snov tega romana, čigar junak Martin Spak je zanimiv original našega naroda, mistična prikazen obsevana s sijajem poezije, je posebno prikladna ukusu onega dela gledališkega občinstva, ki tvori večino, in ki prihaja v Galijin hram, da si poišče za par ur zabave, kakoršne mu nudita slikovita scenerija in zdaj romantično, zdaj komično dejanje, prepleteno s čustvenimi lepimi scenami in domačim preprostim petjem.

Gotovo je že vsakdo čital roman »Desetega brata«, pač pa jih je nedvomno še mnogo, ki še niso videli narodne igre tega naslova. Zato podam tu kratko njeno vsebino. Da pričnem s pripovestjo Martina Spaka na smrtni postelji.

Majadlena Strugova je bila sirota. — Stric njen, bogat graščak, je bil brez otrok in jo je vzel k sebi. V sosednem mestu je živel mlad zdravnik dr. Peter Kaves in ta je hotel Majdaleno poročiti. Graščak pa ga je odločno zavrnil. Nato je dr. Kaves Majdaleno pregovoril, da se je dala ž njim skrivaj poročiti. Tako jo je imel popolnoma v oblasti. Kmalu na to je graščak zbolel in zdravil ga je dr. Peter Kaves, ki mu je zapisal neka črna zdravila, katere je graščak zavžil in kmalu na to umrl. A niti zločin ni pomagal lahkovernemu zdravniku. Testament, ki je določil Majdaleno Strugovo za glavnega dediča, je bil namreč ovržen, in tako ni imela ona skoraj ničesar.

Ni bilo dolgo in dr. Peter Kaves je nekam izginil brez sledi... »Moja mati z menoj pod srcem je zbolela«, tako pripoveduje dalje umirajoči »deseti brat« in ni ozdravela nikdar več. Zblaznela je in umrla v bolnišnici kot beračica. Jaz pa sem sad skrivnega zakona. Na smrtni postelji mi je izročila vsa njegova pisma in zločinske dokaze. Skril se je izpremenil svoje ime, a jaz sem ga našel vendarle. Sedanje Peter Piškav, graščak na Polesku, je nekdanji dr. Peter Kaves. S svojo drugo ženo je imel sina Marjana. Sovražil sem ga, brat brata, sin očeta, sovražil sem ga do danes, ko sem mu odpustil...«

Tako nekako pripoveduje Martin Spak na smrtni postelji učitelju Kvasu.

Po materini smrti si je navedel mističnno vnanjost takozvanega »desetega brata«. Je to original, ki si ga je ustvarilo ljudsko praznoverje, ki pravi, da ima vsaki deseti materni sin to usodo, da nima nikjer miru, temveč mora begati od kraja do kraja, a je pri vsej tej svoji nesreči dober človek in čudotvornih moči. Prikazuje se in izginja kakor duh, ima vedno cele zaklade denarja, a si sam ničesar ne privošči, pač pa pomaga na račun trdosrčnih bogatašev rad revnim in nesrečnim ljudem.

V obleki takšnega »desetega brata« gre torej Martin v svet, da poišče svojega očeta in maščuje mater. In res ga najde na gradu Polesku pri Slemnicah.

»Kakor slaba vest tavam neprestano za vami, s svojim nesrečnim življenjem vas spominjam življenja nesrečne žene, kateri ste vi, moj oče, poplačali ljubezen z izdajstvom...« tako govori Martin »Spak« očetu v oni lepi tretji sliki te narodne igre, ko si stojita nasproti oče — bogataš in sin — berač. S pismenimi dokazi, ki mu jih je izročila mati na smrtni postelji, prisili očeta, da mu daje denar, grozeč mu, da ga sicer naznani sodniji. »Deseti brat« pa tega denarja ne porabi zase, temveč pomaga žnjim revežem, tako med drugim tudi Ražarjevemu Franceljnu, ki ljubi čevljarja Krivca Francko, katere pa mu sprva nočejodati, ker je revež, a jo potem, ko mu »deseti brat« da štiristo tolarjev, vendar poroči.

A »deseti brat« pomore tudi domačemu učitelju na slemeniškem gradu, Kvasu, ki je njegov bratranec, o čemer pa Kvas nič ne ve, dokler mu Martin ne pove tega na smrtni postelji. Kvas ljubi namreč grajsko hčer Manico, za katero pa lazi tudi Marjan, drugi sin dra. Petra Kvasa (Piškava) in Martinov polbrat. Deseti brat pomaga Kvasu in kvari Marjanu njegovo zalezovanje, dokler se ž njim neko noč po lovu v gozdu ne spre, na kar ga Marjan ustreli smrtno nevarno v prsa, mejtem ko on njega z udarcem puške težko rani. Mejtem sta si Manica in Kvas že razodela svojo ljubezen in se veselita bližnje sreče.

A nesreča hoče, da osumijo Kvasa, da je on pobil Marjana na tla, ker je tisto noč tudi on ž njim oporekel na istem mestu in pozabil tam svojo puško. Hočejo ga odpeljati, ko pridrvi vaški original Krjavelj, ki pove, da je Martinek umrl. Kvas sedaj lahko govori, se reši sumnje in igra se konča z veselo zaroko Manice in Kvasa, ki je vrhu tega tudi še postal premožen dedič.

To je vsebina te narodne igre, ki pa vsebuje še vsepolno drguih lepih kakor tudi zabavnih scen, tako n. pr. ono v vaški gostilni, kjer pripoveduje Krjavelj, kako je hudiča presekal itd. itd. Igra je prepletena z lepimi pevskimi prizori. Že takoj začetkoma, še predno se prične igra, poje nekje daleč zadaj Martin Spak (Milan Skrbinšek) svojo originalno »Stara baba z Iskrca...«. Nadaljne pevsko točke so: »Po gorah je ivje«, »En starček je živel«, »Ne grem domov...«, »Dekle, na vrtu zelenem sedi« in Dolefova (A. Danilo) »Je huda zver, ko sam hudič...«

Glavne vloge so v rokah gg. Skrbinšek (Martin Spak), Povhè (Krjavelj), Peček (Piškav), Drenovec, (Kvas), Šest (Marjan) in gdč. Gjorgjevičeve (Manica), gospa Bukšekove (Krivčevka), Juvanova (Franca). Druge vloge igrajo gg. Grom, Juvan, Škraber, Trebar, Habič itd. G. Emil Pumpelj pa bo zapel kot Obrščak »Starčkovo pesem«.

Milan Skrbinšek.

Društvene vesti.

Slov. akad. društvo „Balkan“ v Trstu. Danes dne 3. t. m., popoldne izlet v Tomaj, kjer se udeležimo „Hajdrihove“ prireditve. Odpeljemo se z Opčin ob 1·32. **Pridite!**

Občni zbor »Tržaškega podpornega in bralnega društva. V nedeljo, dne 26. t. m., se je vršil ob precejšnji udeležbi v društvenih prostorih občni zbor »Tržaškega podpornega in bralnega društva« v Trstu. Zborovanje je otvoril predsednik g. Andrej Čok, ki je pozdravil navzoče in se spominjal umrlega častnega člana, dolgoletnega podpredsednika, gosp. Matija Čudvoda. V znak žalosti so se zborovalci dvignili s sedežev. Na to je podal tajnik g. V. Turel tajniško poročilo. Iz tega in iz blagajniškega poročila posnemljemo, da je imelo društvo koncem leta 1913. 1226 rednih, 1 ustanovnega in 7 podpornih članov. Prometa v letu 1913 je bilo **K 105.317.78** in znaša društveno imetje **K 85.814.53.** Tekom leta je društvo plačalo podpor, pogrebnin, za zdravila in za bolnišnico **K 26.454.47.** Tudi v drugem oziru je društvo skrbelo za svoje člane. Udom je na svobodo, da plačujejo nekoliko večje tedenske doneske, za kar dobivajo v času bolezni znatno zvišano dnevno podporo. Bolnikom, ki so deloma ozdravili, dovoljuje društveni zdravnik, da z njegovo vednostjo lahko odhajajo na deželo, da tam v boljšem zraku temeljito okrevajo. V društvenih prostorih je zdravnik na razoplago članom vsak dan, razun nedelje, od 10. do 11. predpoldne ter ob sredah poleg tega še od 7. do 8. zvečer, a ob sobotah od 6. do 7. zvečer. Na volitvi odbora so bili izvoljeni v načelstvo sledeči gg.: predsednik: Čok Hrabroslav; I. podpredsednik: Dr. Wilfan Josip; II. podpredsednik: Kraus Fran; I. tajnik: Marinček Fran; II. tajnik: Turel Vekoslav; blagajnik: Rus Fran; I. knjigovodja: Škedelj Ivan; II. knjigovodja: Kuštrin Anton; ekonom: Germek Gabrijel; odborniki: Bunc Rudolf, Seles Fran, Bucik Peter, Faganel Josip, Orel Fran, Mladovan Josip, Jerič Fran, Bajc Štefan, Počkar Fran, Zabrič Ivan, Legiša Josip, Brce Juri, Lozar Ivan, Urdih Fran, Vremec Anton, Mislej Ivan, Ahac Josip in Križman Andrej; namestniki: Furlan Andrej, Žnidaršič Ignac, Besednjak Edvard, Blažič Anton, Povh Anton, Samec Ivan, Vovk Anton, Mahne Anton, Paulič Anton; pregledovalni odbor: Dr. Šavnik Janko in Dr. Boštjančič Leopold; mirovno sodišče: Dr. Kisovec Vekoslav, Pertot Viktor, Štok Jernej, Kukanja Anton, Kosovelj Andrej; ženski odbor: Kukanja Ema, Kovačič Franja, Purkar Marija. — Društvo, ki je v zadnjem letu storilo toliko dobrega za naše delavstvo in imelo lepih uspehov v vseh ozirih, zaslužuje pač, da se ga oklene slovensko delavstvo s še večjo ljubeznijo, da bo lažje vršilo svojo težko nalogo tu v našem velikem trgovskem mestu.

Darovi.

— Ker je policija prepovedala godbi NDO iti po ulici Madonina, darujeta vdova ga. Gregorič in g. Čelan, ker nista mogli obsuti godbe s cvetjem, vsaka po 5 K za šentjakobško podružnico družbe sv Cir. in Metoda.

Izvežbanega uradnika

spreme takoj pisarna odvetnikov

Dr. Gustava Gregorina
in **Dr. Edvarda Slavika.**

Stenografi imajo prednost.

— Svetoivanski podružnici je daroval posl. g. Josip Negode 5 K namesto venca pok. Ivanu Marija Udovič.

Vesti iz Goriške.

Podružnica društva »Pravnik« v Trstu bo imela prvi torek vsacega meseca sestanek (jour fixe) svojih članov v gorenjih prostorih restavracije v »Narodnem domu«. Prvi tak sestanek se bo vršil v torek, dne 5. maja t. l. ob 8½ zvečer, na katerem bo g. c. kr. finančni svetnik in davčni nadzornik Hilarij Vodopivec predaval »O osebnih davkih z ozirom na davčno novelo z dne 23. januarja 1914 št. 13 drž. zak.« Ker je predmet predavanja velike važnosti, se je nadejati, da se člani podružnice »Pravnika« polnoštevilno udeleže tega prvega sestanka. Gostje bodo dobrodošli.

Proslava spomina Zrinskega in Frankopana. Akad. društvo »Balkan« je odposlalo ti-le brzojavki: Nacionalistička Omladina Zagreb, Univerza. — Priključujemo se proslavi narodnih mučenikov. Preko njih vodi pot k zmagi. Slava Zrinskemu Frankopanu, živelo jugoslovansko jedinstvo. — Akademska Omladina Belgrad, Univerza. — Od Triglava do Balkana naj ori slava Zrinsko - Frankopana! Za jugoslovanski Trst.

V poslanca Dominkote se zaganja zadnji »Novi Čas«, češ da poslanec Dominko ne izpolnjuje svojih obljub, ki jih je dal volilcem, da dela proti kmetu i. t. d. Končno pa še zabelja svoje očitke s trditvijo, da se g. Dominko »čudno« vede proti nekaterim občinam, ki so v rokah SLS. — Dotičnemu dopisniku »Novega časa« bodi povedano da bi storil veliko bolje, če bi s svojim dopisom ostal lepo doma. Prvič je precej naivno zahtevati, da bi poslanec tekom ne še enega leta storil kar vse, drugič pa je tudi neresnično, da bi delal g. Dominko proti kmetom. Dopisnik naj samo pregleda vse številne po g. Dominkotu rešene akte in, če je poštenjak, potem pripozna tudi, da je g. Dominko poslanec na svojem mestu. Naravnost smešno pa je, če očita dopisnik g. poslancu, ker se je zavzel za pravične in utemeljene potrebe goriškega učiteljstva. Časi, da bi bila ljudska naobrazba poslancem deveta briga, so minuli. Kakoršen učitelj, taka je pa tudi šola. S praznim želodcem še ni bil nihče dober delavec in tudi učitelj ne more živeti od samega zraka. Vsakega delavca je treba najprej primerno plačati, potem se pa lahko tudi nekaj zahteva od njega. To si naj zapomni dopisnik »Novega časa« in zapomni si naj tudi, **da so za Dominkov predlog glasovali tudi poslanci SLS in so potemtakem tudi nastopili proti kmetom!** Tako se tolče »Novi čas« samega sebe po zobeh.

Smrtna kosa. Po dolgi in mučni bolezni je umrl v soboto, dne 2. majnika, znani slovenski trgovec in posestnik **Anton Fon,** star 69 let. Pokojnik je bil najstarejši član »Bralnega in podpornega društva« in tudi njegov dolgoletni odbornik. Bil je vedno zaveden in odločen Slovenec. Narodni rodbini naše sožalje! Pogreb pokojnika se bo vršil v ponedeljek ob 7 in pol zjutraj iz hiše žalosti, Semeniška ulica 6.

Od prvega majnika do 30. septembra so odprte goriške banke v sobotah le do ene ure popoldne. S tem je vendar enkrat ugodeno upravičeni želji bančnih uradnikov.

XXVII. žrebanje deželnih obveznic iz leta 1888. se je vršilo v petek ob 10 dopoldne v deželni hiši. Izžrebane so bile te obveznice: Vrsta **A.** št. 3 za 2000 K, št. 5 za 2000 K, št. 49 za 2000 K, št. 32 za 1000 K, št. 100 za 200 K, št. 74 za 200 K; vrsta **B.** št. 86 za 2000 K, št. 68 za 2000 K, št. 78 za 200 K. — Deželna blagajna izplača te obveznice dne 1. avgusta t. l. v nominalnih zneskih proti povrnitvi dotičnih obveznic in odrezkov, ki še ne zapadejo 1. avgusta t. l.

V proslavo 25letnice priredi ženska podružnica CMD v Gorici dne 9. in 10. majnika **cvetlična dneva.** Čisti dobiček cvetličnih dnevov je namenjen **za razširjenje šole na Blanči.** Zato apeliramo na vse Slovence, da store svojo dolžnost v polni meri.

Odbor kolesarskega društva »Gorica« se je konstituiral sledeče: predsednik Josip Kerševani, podpredsednik Rudolf Drufovka, tajnik Alojzij Drufovka, blagajnik Kurinčič; I. reditelj Ambrožič, II. reditelj Sirk; tajnikov namestnik Peterman, blagajnikov namestnik Trevizan.

Novi mestni svet. Vsled odsotnosti mnogih mestnih svetovalcev je odložil župan za ta teden določeno sejo na prihodnji teden. Prva seja novoizvoljenega mestnega sveta bo najbrže v sredo.

Narodno politično društvo v Cerknem sklicuje na dan 10. maja t. l. ob 2. popoldne shod v gostilni »pri Firbarju«. Na shodu poročajo deželni poslanci: Miklavič, Mikuž in dr. Podgornik.

Tatinska družba. V noči od 23. na 24. marca t. l. so vdrli že večkrat kaznovani tatovi Brajnik iz Gorice, Šuligoj in Čepovana in Tevšič iz Gorice, v trgovino urarja Šuligoja in pokradli tam več ur, verižic in drugih reči: Tatvina je bila naznanjena takoj policiji, kateri se je tudi v kratkem posrečilo, da je prijela vse tri tičke. Nekaj ukradenih predmetov so našli v njihovih oblekah, nekaj pa pod zemljo. — Kljub temu pa so obtoženci moško tajili vsako krivdo, pa jim ni dosti koristilo, ker so bili dokazi le preočividni. In tako so bili obsojeni in sicer Brajnik na dve leti poostrene ječe, ostala dva pa na štri mesece.

Petkova veselica »Sokola« je vsled nepričakovanih ovir izostala in se vrši dne **7. junija** na Goričeku.

I. majnik. Vreme žalostno, čisto aprilsko, trgovine večinoma zaprte delavci pa praznujejo svoj praznik. Ali letos je bilanca socialnih demokratov presneto žalostna. Javni shod na trgu Gimnastica skoraj prazen, niti sto socialnih demokratov ni zbranih, da posluša svoje govornike, dr. Tumo in sodruga Kalina. Današnje zborovanjejasno priča, da ne napreduje več socialna demokracija v Gorici, temveč da nazaduje. Žalostne občutke morajo imeti socialni demokratični voditelji, če se spominjajo nekdanjih zborovanj, ko je bilo tu na sto in sto sodrugov pri zborovanju in če vidijo današnje številce delavcev ki proslavljajo delavski praznik. Še par takih zborovanj in Gorica ne bo več vedela, da praznujejo v Gorici socialni demokrati prvi majnik.

Prvi majnik v Nabrežini. Že včeraj smo poročali o sijajni majniški manifestaciji slovenskega narodnega delavstva v Nabrežini. Bila je to manifestacija, kakršne nabrežinsko narodno delavstvo ne pomni. Letos je nabrežinsko delavstvo prvič javno manifestiralo za svoje pravice in proti vsem krivicam. Nasprotniki »Narodne delavske organizacije« v Nabrežini, socijalni demokratje, so zmerom zatrjevali, da se sme v Nabrežini razvijati samo njihova organizacija. Zakleli so se proti NDO in proti vsem onim delavcem, ki bi se predrznili obrniti njihovi organizaciji hrbet ter vstopiti tja, kamor jih vleče srce, v vrste »Narodne delavske organzacije«. Zatrjevali so nadalje, da NDO nikoli ne sme imeti v Nabrežini javnega shoda. Toda letošnja majniška manifestacija nabrežinskega narodnega delavstva je sijajno dokazala, da so šli socijalnodemokratični upi po vodi, **da so se socijalnodemokratične teroristične želje razbile ob ramah zavednega nabrežinskega narodnega delavstva.** Sredi Nabrežine je plapolala modra bojna zastava NDO in pod njo so se zbirale množice, ki se bojujejo proti vsakemu zatiranju, torej tudi proti socijalnodemokratičnemu terorizmu. Razbijačev ni bilo, čeprav so nam neprestano grozili, da nam razbijejo vsako zborovanje. — Bila je tretja ura, ko je tov. Sedmak na prostornem vrtu gostilne g. Caharije pozdravil mnogoštevilne udeležnike, tovarišice in tovariše, zlasti pa zastopnike, ki so došli iz Trsta in posebej državnega in deželnega poslanca dr. Rybáža. Nato je podal besedo tov. Slavoju Škerlju, ki je sodeloval pri ustanovitvi »Narodne delavske organizacije«. Govornik je v sarkastičnih oblikah očrtal ves takozvani »veliki program« socijalne demokracije. Očrtal je tudi zgodovino in postanek »Narodne delavske organizacije«, ki se je ustanovila pred sedmimi leti za časa volitev l. 1907. in poudarjal, da narodno-socijalna ideja napreduje in zmaguje ravno zato, ker je zdrava, ker ima zdravo jedro. — V preprostih besedah je nato poslanec dr O. Rybář v svojem govoru neprestano prekinjevan od navdušenega pritrjevanja, naslikal položaj zatiranega slovenskega delavca, katerega enako zaničujeta tako italijanski kapitalist kakor tudi italijanski delavec. Drastično je omenjal dosedanje nastope socijalnih demokratov napram slovenskemu delavstvu, zlasti pa »jugoslovanskih«, ki zatajujejo javno svoj slovenski narod, kakor je to storil sodrug Petejan pred sodiščem v Italiji. **Med tistimi, ki zasramujejo našo narodnost, naš je ni mesta za slovensko delavstvo.** Slovensko delavstvo je to izprevidelo že pred sedmimi leti, vsled česar se je porodila »Narodna delavska organizacija«. Ko je nastopila socijalno demokracija na naših tleh, je slovensko delavstvo pričakovalo, da bo nova organizacija poštena in da se bo bojevala po svojem programu proti zatiranju vsakega naroda, tudi našega. To se zgodilo, pač pa ravno nasprotno. Zato je **moralo** priti do ustanovitve »Narodne delavske organizacije«. **Slovenski delavci sami so bili, ki so zahtevali, da se ustanovi »Narodna delavska organizacija«, ker so bili že siti narodnostnega zatiranja v tržaški socijalni demokraciji.** In v »Narodni delavski organizaciji«, kjer so slovenski delavci **sami svoji gospodarji,** se sedaj bojuje slovenski zatiranec za svoje gospodarske, socijalne in narodne pravice. — Strokovni tajnik Brandner je opozarjal slovenske nabrežinske delavce, na brutalni terorizem socijalne demokracije, poudarjajoč obenem, da NDO ne dela nobene štafaže kapitalistom, ampak se poteguje odločno za pravice slovenskega delavca. V gospodarskih vprašanjih je »Narodna delavska organizacija« solidarna z ostalim delavstvom, kar dokazuje tudi s tem, **da se na dan prvega majnika pridružuje manifestaciji svetovnega proletarijata.** V narodnem pogledu pa gre svojo pot, ker se danzadnem bolj jasno izkazuje, da socijalna demokracija izrablja svoj mednarodni program proti nam, čemur nam služijo za dokaz najnovejši narodni grehi socijalnodemokratičnih voditeljev, ki hočejo imeti slovensko delavstvo samo za nekako štafažo italijanskega nacijonalizma. Zaslepljenost nabrežinskih socijalnih demokratov n. pr. je tako velika, da so v najnovejšem času začeli grozit, **da v bodoče razbijejo vsako prireditev nabrežinske poružnice Ciril-Metodove družbe, ki skrbi za slovensko šolstvo.** Italijanski socijalni demokrati so bolj pametni; oni **nikdar ne gredo proti »Legi Nazionale«, temveč jo nasprotno celo podpirajo.** — V imenu »Zveze jugoslovanskih železničarjev« je pozdravil nabrežinsko majniško zborovanje strokovni tajnik Vekoslav Mrak, ki je slikal borbo slovenskega delavstva in pomen prvega majnika ter izrazil nado, da bi po nedolgem času praznovala N. D. O. praznik prvega majnika kot praznik miru in harmonije. Upa, da se do prihodnjega prvega majnika osnuje v Nabrežini tudi podružnica »Zveze jugoslovanskih železničarjev« in da bo **prihodnji prvi majnik v Nabrežini praznovala skupno z N. D. O. tudi Z. J. Ž.** — Tajnik kriške podružnice N. D. O., tov. Tence, se je nato v navdušenih besedah zahvalil govornikom in pozivljal delavstvo na delo za »Narodno delavsko organizacijo«, nakar je predsednik zaključil ta lepi in impozantni manifestacijski shod. Da so se zborovalci z izvajanji govornikov popolnoma strinjali, je pričalo živahno in neprestano ploskanje in navdušeni »Živio« klici. Med pavzami je svirala mavhinjska godba in prepeval kriški ženski in moški pevski zbor društva »Skale«. Bil je to nad vse sijajen prvi majnik nabrežinskega delavstva, ki se je vršil **v znamenju boja za pravice in vsestransko svobodo.**

Vesti iz Istre.

Iz Gabrovice. V tukajšnjih krajih zelo uspešno uplivajo solnčni žarki na naše naravne krasote, o čemer priča dejstvo, da so češnje prve dneve maja, oziroma zadnje dneve aprila že zrele. Splošno se sodi, da je Gabrovica s svojo dolino najrodovitneji kraj v vsej Istri, kjer raste tudi dober muškatelec. Letošnja trgatev nam obeta, da bo boljša od lanske. Žal da nima Gabrovica komunikacij, dobre ceste, ki bi dovajala kupca v našo vas, ker se kupci boje prehudega klanca. Za to si dovoljujemo s tem potom ponovno prositi c. kr. namestništvo, da dobimo prepotrebno cesto čez Gabrovico. Radi tega nedostatka se dobiva tukaj okoli 300 hl, dobrega in pristnega vina, ki ga prav toplo priporočamo gostilničarjem.

Razne vesti.

Železniška zveza Dunaj-Carigrad in Solun. S 1. majnikom se je uvedla direktna zveza z brzovlakom med Dunajem in Belgradom, Sofijo, Carigradom in Solunom. Vožnja traja iz Dunaja v Solun 36 odnosno 38¾ ure in iz Dunaja v Carigrad 50 ur. Brzovlak ima direktne vozove 1. in 2. razreda in spalne vozove za progo Dunaj-Solun. To je prva zveza s Solunom, ki ima direktne vozove.

Železniška nesreča. Pri sestavi osebnega vlaka je trčil na kolodvoru v Moguncu osebni vlak v tovorni vlak. Vozovi osebnega so skočili s tira in padli v globok jarek pod železnico. Do sedaj so izkopali izpod razbitih voz štiri mrtve in 10 težko ranjenih. Kdo je povzročil nesrečo še ni znano.

Smrtna nesreča vojaških aeronavtov. Pri Döberitzi sta padla iz višine 20 m vojaška aeronavta poročnik Niemeier in poročnik Mayer. Nesrečo je povzročil silen vihar. Aparat se je popolnoma razbil, nadporočnik Mayer je obležal mrtev, poročnik Niemeier pa je težko ranjen.

Izgredi pri majnikovi slavnosti. Iz Rige poročajo, da je prišlo povodom majnikove slavnosti, katere se je udeležilo nad 40.000 oseb do velikih izgredov. Stavkujoči delavci so napadli policijo pri čemer je prišlo do ljutih bojev. Aretirali so več 100 oseb med temi tudi veliko žensk. Število ranjencev še ni znano.

Dvorski norec Truboulette na dvoru Francoske, cesar Karel V., zaprosil kralja zaradi svojih dovtipov, s katerimi ni prizanašal niti kralju samemu. Nekega dne je izvedel, da je tedanji najhujši nasprotnik francoske, cesar Karel V., zaprosil kralja Franca, da bi mu dovolil z vso vojsko prehod preko Francoske v Španijo. Cesarju Karlu seveda ni bilo seveda niti od daleč na misli, da bi v resnici hotel na Špansko, temveč mu je šlo le za to, da bi

Nevarna doba v otrokovem razvoju obsega prva leta, ko potrebuje nežen organizem za svoje uspevanje prevdarne pomoči v prikladni hrani in v tem kočljivem času porabljajo vse matere Nestlé-jevo moko za otroke, ker je okusna, zelo redilna in lahko probavna. — Poskušnje pošilja popolnomu zastonj: Henri Nestlé Dunaj, I. Biberstrasse.

Ko bolnik **okreva,** bodi njegova prva skrb, paziti na nravnavo želodca. C. kr. svetnik profesor Brežsky v Pragi — kateri spada med najodličnejše zdravnike sedanjosti piše v svojem spričevalu, da je naravna kisla voda „Fran Josip“ povžitka v mali množini priporočljiva tudi za trajno uporabo in da zavzema vsled svoje zanesljivosti važno mesto med kislimi vodami prve vrste. Dobiva se v lekarnah, mirodilnicah in prodajalnicah kislih vod.

V vsaki starosti lahko zadušljivi kašelj z najboljšim uspehom rabimo sredstvo prijetnega okusa Thymomel Scillae. Dobiva se po 2.20 K v skoro vsaki lekarni, pazite pa strogo na ime Thymomel Scillae.

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Korespondentinjo veščo perfektne slovenščine, eventuelno tudi italijanščine in nemščine, nemške stenografije in strojepisja išče veliko trgovsko podjetje v Trstu. Bodočnost zajamčena. Plača po dogovoru. Ponudbe pod poštni predal 384. 397

Absolvent grmske kmetijske šole z dobrimi spričevali, z neomadeževano preteklostjo, zmožen slovensko-nemškega jezika, ter popolnoma vešč vrtnarstva in cvetličarstva išče primerne službe. — Naslov pove Inseratni oddelek Edinosti. 402

Iščemo zastopnike za pridobivanje zavarovancev, ki bi se pečali samo s tem delom, ali pa bi ga izvrševali le postransko. — Delavne osebe vsakega stanu si lahko pridobijo prav lepe zaslužke. Pogoje izvedo v naši pisarni ulica Geppa 15, II nad „Prva češka na življenje“. 408

Modistinja Ulica Nuova l. n. Pariški uzorci, izbor oblik, okraskov in klobukov od K 5 naprej. 421

Dojilja, dvajsetletna, od kmetov, zna tudi kuhati in šivati, izobražena, išče službe. Na lov pove Ins. odd. Edinosti. 413

Odda se takoj posteljo s hrano. Ulica Parini št. 2 pritličje, desno od 12—2 pop. 428

Odda se v najem soba z dvema posteljama, na željo tudi s hrano Kolonja št. 261 (blizu mesnice). 429

V Tomaju se priporoča posetnikom koncerta gostilna Nabergoj, kjer se bo točil pristen kraški teran. 420

Teran, domači pridelek bo točil na veseličnem prostoru v Tomaju Čefuta — Ucman. 419

32 letni uradnik želi primerne službe; sposoben, zna slovenski, srbsko-hrvatski, nemški in nekoliko laški. Ponudbe pod „Zadovoljen št. 365“ na Ins. odd. Edinosti. 365

Odda se takoj soba in sobica s hrano. Ulica Boschetto 40 pritličje, vrata 2 398

Mladenič prosi dobre ljudi za pisalni stroj v svrho učenja na domu Saksida. Via Remota št. 17. 418

Meblirana soba s lepim razgledom se odda takoj Scala Santa (Rojan) 180. 417

Prodajam spalne zakonske sobe S. Ollino 533 nasproti umobolnice. Ivan Šcuka, mizar 421

Prodajo se vrata, okna, umivalniki, kamenene stopnjice. Ul. Piccardi št. 18. 423

Odda se takoj soba z dvema posteljama, ulica Farneto 16. III. 422

Babica izkušena se priporoča častitem gospem. Ulica Parini št. 2. 427

Velika zaloga
vsakovrstnega pohištva
Aleksander Levi-Minzi
(Tvrdka ustanovljena leta 1874).
Trst, ulica Rettori štev. 1
(Piazza Rosario-Palača Marenzi).

ZAHVALA.

Vsem p. n. bližnjim in daljnim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so na katerikoli način izkazali sočutje in sožalje ob nenadomestljivi izgubi nepozabne, iskreno ljubljene, predobre rajne soproge, mamice, hčere, sestre, svakinje, gospe

Frančiške Klun roj. Prenner,

se zahvaljujemo kar najiskrenejše. Posebno toplo zahvalo smo pa dolžni onim, ki so spremili ranjko k zadnjemu počitku, vsem darovalcem vencev in onim, ki so se udeležili svete maše zadušnice.

GORICA, 2. maja 1914.

Žalujoči ostali.

Velezaloga kolonijalnega in specerijskega blaga, deželnih pridelkov
M. TRUDEN - TRST
Riva Grumula št. 12. — Telefon št. 231 in 1645.
Glavna zaloga in samoprodaja moke mlina „Luisen“ v Budimpešti.
Brzojavi: TRUDEN — TRST.

Ljubljanska kreditna banka
podružnica v Trstu
Centrala: Ljubljana. Podružnice: Split, Celovec, Sarajevo, Gorica in Celje.
ulica Caserma 11. Telefon: 5-18. Blagajna je odprta od 9-12½ in 2½-5
Delniška glavnica: K 8,000.000·— Rezervni zaklad: K 1,000 000·—
Izvršuje najbolje vse v bančno stroko spadajoče tranzakcije.
Vloge na knjižice obrestuje s 4% netto.
(rentni davek plača banka iz svojega),
vloge na tekoči in žiro-račun najbolje po dogovoru.
Sprejema borzna naročila za vse tu- in inozemske borze.
Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

SVOJI K SVOJIM!
M. Aite nasledniki
Trst, ulica Nuova 36—38.
Priporočata cenjenim odjemalcem svoji veliki zalogi vsakovrstnega manufakturnega blaga za pomladno in poletno sezono po najnižjih cenah, da se ni bati največje konkurence. Se priporočata kot Slovenca
O. Milič F. Sušmelj.
SVOJI K SVOJIM!

Danes koncert pevskega društva „Hajdrih“ v Tomaju.

podjarmil Francosko. To je tudi takoj izpoznal Truboulette in je skušal na vsak način odvrniti kralja od njegovega namena, da bi pustil cesarja čez mejo. Zato je prišel nekega dne pred kralja z veliko beležnico pod pazduho. Kralj je takoj spoznal, da ima pritlikavec zopet kako šalo pripravljeno, in ga je vprašal, kaj bo neki počel s tako veliko beležnico. — Nabavil sem si jo za to, da bom vpisoval vanjo imena vseh tistih, ki so večji norci nego sem jaz — je odgovoril Truboulette, — in že sem napisal navečjega, cesarja Karla V. — Kralj je dobro razumel, kaj je hotel s tem reči Truboulette, in je rekel: — Dobro! Toda kaj bi pa rekel ti potem, ko bi mu dovolil prehod skozi Francosko? — Hm, — je dejal norec, — izbrisal bi potem cesarjevo ime in bi na njegovo mesto zapisal — vaše!

Deželno sodišče.

Na krivi poti.

Jakob Matulić, mornar, doma iz Splita, je dečko komaj petnajst let star, in vendar je moral pred sodniki odgovarjti radi zločina poizkušene tatvine. Obtožen je bil namreč, da je dne 26. marca t. l. tu v Trstu vlomil v stanovanje čevljarja Franca Acquirante, ki je v neki zaprti omari v svojem stanovanju hranil večjo svoto denarja, vsled česar bi bil obtoženec lahko ukradel okoli 200 kron vrednosti. Obtožnica je torej Matulića dolžila zločina poizkušene tatvine v smislu §§. 171 in 174 II. c) kaz. zak.

Razpravi je predsedoval deželnosodni svetnik Lazzarich, a votantje so bili deželnosodna svetnika Pachor in Parisini ter sodnik dr. Alberti. Državno pravdništvo je zastopal dr. Marinaz, obtoženca je pa branil dr. J. Mandić.

Obtoženec je na razpravi, kakor tudi prej pred preiskovalnim sodnikom, tajil, da bi bil nameraval izvršiti tatvino v Acquirantovem stanovanju. Res, da so ga zasačili pred vrati tega stanovanja s sekiro v roki, ko je bil že skoraj odprl vrata stanovanja, a — kakor je trdil obtoženec — je bil njegov namen ta-le: Ker je bil malo prej videl nekega tujega človeka, ki je vlomil v Acquirantovo stanovanje, je hotel on za njim, ker je razumel, da je oni človek šel v Acquirantovo stanovanje z namenom, da bi kaj ukradel; z eno besedo: hotel je zasačiti tatu v Acquirantovem stanovanju in mu preprečiti izvršitev tatvine.

Priča Marija **Alpidiros** je povedala: Jakob Matulić je prej stanoval pri Acquiranteju, a potem je od Acquiranteja prišel stanovat k njej. Dne 26. marca t. l. jo je Matulić prosil, naj mu posodi sekiro, češ, da je izgubil ključ svojega kovčega, katerega ne more vsled tega odpreti drugače, nego s sekiro. Malo kasneje ga je pa našla, ko je s sekiro razbijal vrata Acquirantovega stanovanja.

Priča Fran **Acquirante** je povedal, da je v neki omari v svojem stanovanju hranil preko 300 kron denarja in za kakih 200 kron dragocenosti. Ta omara je pa bila zaklenjena. In obtoženec e dobro vedel, da hrani on denar in dragocenosti v oni omari, ker je prej dalj časa stanoval pri njem. Prostega, to je, nezaklenjenega pa ni bilo v stanovanju drugega, nego razni komadi obleke, v vrednosti kakih **50 kron** in še manje.

Priča Nikolaj **Palata** ni prišel na razpravo in predsednik je s privoljenjem državnega pravdnika in branitelja prečital izjavo, ki jo je ta priča podal pred preiskovalnim sodnikom. Palata je namreč skupaj z Marijo Alpidiros zasačil Matulića, ko je razbijal vrata Acquirantovega stanovanja.

Državni pravdnik dr. Marinaz je zahteval, da se obtoženca kaznuje radi zločina, češ, da je dokazano, da bi bil lahko ukradel preko 200 kron vrednosti.

Branitelj dr. Mandić je pa trdil, da to ni dokazano in da morajo sodniki dvomiti o tem, če bi bil mogel obtoženec odpreti omaro in priti do denarja in do dragocenosti. In v tem dvomu ga sodniki nikakor ne morejo z mirno vestjo obsoditi radi zločina, temveč in k večjemu le radi prestopka poizkušene tatvine.

In sodišče je res sprejelo naziranje braniteljevo ter je obsodilo Matulića le radi prestopka poizkušane tatvine na 10 dni zapora, katerega je pa že prestal s preiskovalnim zaporom, vsled česar je bil takoj izpuščen v svobodo.

Kmetijski vestnik.

Občni zbor „Tržaške kmetijske družbe".

V veliki dvorani »Narodnega doma« se je vršil ob nad vse častni udeležbi udov iz vseh krajev naše okolice dné 26. aprila **XX. redni občni zbor »Tržaške kmetijske družbe.«**

C. kr. namestništvo je zastopal c. kr. namest. svetnik dr. Ernest Pipitz; udeležil se je zborovanja tudi tehnični pristav g. Rado Lah.

Predsednik je potrdil sklepčnost ter pozdravil navzoče, zahvaljujoč se jim, da so se udeležili tega slavnostnega zborovanja v tako lepem številu. Posebej še je pozdravil vladnega zastopnika g. dr. Pipitza.

»Danes praznujemo dvajsetletnico obstanka družbe. Z veseljem moram konštatirati lep razvoj od nje početka do danes. Družba šteje sedaj že nad 700 članov, kar je za naše razmere res častno število. Družba je tudi upoštevana od oblasti kot glavna korporacija ter jo oblast tudi podpirajo. Dolžnost mi je, da se spominjam tistih, ki so ustanovili družbo, ki so se prvi žrtvovali za nje obstoj in postanek in nje napredek. Gospodje Dragotin Martelanc, dr. Simon Pertot, Ivan Marija Vatovec in Josip Požar so to, kojih ime se sveti poleg drugih požrtvovalnih gospodov na prvem mestu bojevnikov in delavcev za družbo. Natančneje poročilo o dvajsetletnem delovanju družbe vam poda družbeni tajnik g. Voisk.«

Predesdnik je še prečital pismo drž. in dež. poslanca dr. Rybářa, ki se je opravičil, da se ne more udeležiti tega slavnostnega zborovanja, ker je zadržan po drugih opravkih. Želi na občnemu zboru najboljši uspeh in čestita s prisrčnimi besedami g. Ivanu Goriupu, dvajsetletnemu predsedniku družbe.

G. nam. svetnik dr. Ernest Pipitz je čestital družbi na njenem dvajsetletnem uspešnem delovanju in njenemu predsedniku, ki že dvajset let zastopa koristi družbe.

Nato je poročal družbeni tajnik o dvajsetletnem delovanju družbe.

Poročilo, ki ga objavimo v eni prihodnjih številk »Edinosti«, je bilo od navzočih zborovalcev z navdušenjem sprejeto.

Povzel je besedo podpredsednik g. dr. Slavik:

»Slavni zbor! Iz poročila dvajsetletnenega delovanja družbe je razvidno trudapolno, požrtvovalno, a tudi uspešno delovanje v dolgi dobi 20 let. Če upoštevamo, v kakšnih razmerah in s kakimi sredstvi je začela družba delovati, če upoštevamo velike težave, ki jih je imela družba ob ustanovitvi in ob začetku svojega poslovanja, potem smemo s ponosom zreti nazaj v to minolost, ki nam dokazuje, da vsaj to delo ni bilo brezuspešno. V najhujšem času, v času propadanja kmetovanja, v času, ko so filoksera, peronospora in druge take neprilike naravnost opustošile okoličanske vinograde, v času, ko so bili naši kmetovalci še nepristopni umnim naprednim naukom kmetijstva, ko so še z nezaupanjem sprejemali vsako še tako koristno in preskušno metodo umnega obdelovanja zemlje in zatiranja najraznovrstnejših bolezni in škodljivcev, takrat se je porodila naša »Kmetijska družba za Trst in okolico« ter pričela orati ledino na našem narodno-gospodarskem polju. Spominjam se še dobro, kako nezaupljivi so bili takrat naši okoličani napram javnim organom in strokovnjakom, ki so hoteli pomagati propadajočemu kmetijstvu. Ko je n. pr. g. Štrekelj kazal z drobnogledom vzrok hiranja vinogradov, t. j. trtno uš, mu kmetovalci tega niso verjeli ter rekli, da je to nalašč tako umetno prirejeno. Da družbe takrat še tudi oblasti niso upoštevale tako, kakor bi jo morale kot pravo zastopnico kmetovalcev v tržaški okolici, pač ni treba več omenjati. — Dandanes, po dvajsetih letih je temu drugače. Izginila je nezaupljivost kmetovalcev napram modernim naukom kmetijstva; ti so postali bolj pristopni napredku, kar kaže veliko zanimanje za gospodarske liste in pa pridno posečanje shodov in predavanj, ki jih prireja družba po okolici. Dan na dan hodijo po najraznovrstneje informacije v družbeni urad. Živinoreja se je povzpela, zavarovalnice za govejo živino so ustanovljene, vinogradi so prenovljeni. Led je predrt in z optimizmom lahko zremo v boljo bodočnost na narodno gospodarskem polju. — Pomislimo samo, s kakimi težkočami je pričela naša družba, na kaka nasprotstva je naletavala pri občini in tudi pri vladi, da, celo pri potrditvi pravil družbe so se nam delale težkoče. Ko so po slednjič pravila bila vendarle potrjena, ni bilo državne podpore, da bi družba mogla primerno delovati. Da je družba vzlic temu napredovala in dosegla, da je danes uvaževana pri vladi, da je vpisana med glavne avstrijske kmetijske korporacije, da se udeležuje vseh akcij za kmetijstvo, da se vprašuje za nasvete, da je postala faktotum s katerim se računa, da ima sedaj 700 samih zavednih članov, katero število pa v nedoglednem času gotovo še poskoči, tedaj, ponavljam še enkrat, je prišlo do tega z dvajsetletnim neumornim, vztrajnim delom. Mnogo je mož, ki so delali, a en mož je tu med nami, ki je bil soustanovitelj družbe in ki jej načeluje že dvajset let, mož, ki je bil vedno na svojem mestu, ko je šlo za koristi družbe: naš pred-

Berlitz School. Odlikovani zavod za podučevanje jezikov. Francosko, hrvatsko, sloensko, italijansko, angleško, nemško, rusko, špansko in ogrsko. Podučujejo vseučiliščni profesorji. Vsako sredo ob 6 uri zvečer brezplačne konference v francoskem jeziku. Poizkusni pouk brezplačen. Novo ravnateljstvo. Različni poboljški. — Ravnatelj dr. Charles Viellemar, Trst, Corso št. 25, I.
Za informacije in lekcije od 8 zjutraj do 9 ure zvečer.

USTREDNI BANKA ČESKYCH SPORITELEN PODRUŽNICA v TRSTU
via del Ponterosso 5. — — via Nuova 11
Vloge na knjižice in na tekoči račun 3¾-4¼% po odpovedi brez rent.
Stalne vloge in vloge po tekočem računu ::: po dogovoru najugodnejše
[illegible] Uradne ure od 9 [illegible]

Koor je s svojim želodcem in črevom nezadovoljen jemlje naj radio nekaj časa dr. med Traubeja želodčni prašek GASTRICIN
Uspeh presenetljiv. Dobi se v vseh apotekah. Velika škatlja stane 3 Kr. GLAVNA ZALOGA: Sternapoteka Dunaj, IV. favoritenstrasse 25.
Dobiva se v vseh tržaških lekarnah.

SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM!
Nova trgovina moškega blaga
JOSIP SPEHAR - TRST
ulica Santa Caterina štev. 9 - Piazza Nuova
je bogato založena z najlepšim in najnovejšim moškim blagom za zimo po zelo zmernih cenah.
SPECIJALITETA ANGLEŠKEGA BLAGA.

Obuvalo znamka TURUL
elegantne oblike, fino blago. Izredna trpežnost! Cene, ki nadkriljujejo vsako konkurenco.
Čevljarnica MÖDLING
TRST - Corso štev. 27.
Podružnica: ulica Cavana štev. II

Kje dobite veliko izbero potrebščin za pomladansko sezijo? V dobroznani prodajalni
A. Laurenčič, Trst
ul. Nuova 40 (vogal ul. S. Giovanni)
Veliki dohodi volnenega blaga za gospe. Voile in zefir za srajce od 48 stot. naprej. Perkal panama. Predpasniki za gospe in otroke, pletenine, spodnje hlače, ovratniki, zapestniki, ovratnice, trliž i. t. d.
Kar ne ugaja se zamenja. Sprejmejo se naročila za možke srajce.

Fratelli Rauber
Trst, ulica Carducci št 14 (ex Torrente)
Zaloga ustrojenih kož.
Velika izbera potrebščin za čevljarje. - Specijaliteta potrebščin za sedlarie.

ARTURO MODRICKY
Prodajalna manufakturnega blaga in drobnih predmetov
Trst, ul. Belvedere 32.
Novi dohodi perkala, zefirja, batista in panama. volnenega blaga, pokrivala in odeje preproge, brisače in prti, perilo na meter in za rjuhe, srajce, spodnje srajce, nogovice, moderci, ovratnice, dežniki, usnj. rokavice, čipke, traki in veliki izbor drobnih predmetov.
Velikanska izbera. ZMERNE CENE.

Dr. PEČNIK
Dr. PETSCHNIGG
TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.
Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in špecijalist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½—1 in 7—7½

Dr KORSANO
Specijalist za sifilistične in kožne bolezni
Ima svoj ambulatorij v Trstu, v ul. S. Lazzaro št. 17, I. (Palazzo Diana)
Za cerkvijo Sv. Antona novega.
Sprejema od 12. do 1: in od 6 do 7 pop. ženske od 5 do 6 popoldne.

JOSIP STRUCKEL
Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina
Nov prihod volnenega blaga za moške in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice.
Svilenina in okraski zadnje novosti velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci
Vezenine in drobnarije, preproge, zavese. trliž po izjemno nizkih cenah.

Mirodilnica
Ernest Violin, Sv. Ivan štev. 1049 (hiša Gasperčič)
čev, firnežev, mineralnih vod, dišav, petroleja i. t. d. — Postrežba točna. Velika zaloga raznovrstnih barv, čopi-

Zobozdravnik
dr. Hinko Dolenc
se je preselil iz ulice Sv. Lazarja
v ulico Valdirivo št. 27.
Ordinira in sprejema od 9 1, 3—6
Dvigalnik na razpolago

Novo skladišče
Veliko skladišče klobukov
dežnikov, bele in pisane srajce, izdelek platna žepnih robcev, moških nogavic itd. itd.
K. CVENKEL Trst, Corso 32
Cene zmerne. - Postrežba točna in vestna
Narodna trgovina. Narodna trgovina.

NOVOST! NOVOSTI
vsakovrstnega pomladanskega blaga za ženske in moške obleke
po najnižjih cenah
le o največji slovenski manuf. trgovini
Križmančič & Breščak
TRST, ulica Nuova štv. 37
TELEFON 15-12.
NOVOSTI. NOVOSTI.
Točna in solidna postrežba!!!
Vzorci na zahtevo franko!!!!!

UMETNI ZOBJE
PLOMBIRANJE · ZOBOV.
IZDIRANJE ZOBOV
: BREZ BOLEČINE :
Dr. J. ČERMÁK V. TUSCHER
ZOBOZDRAVNIK TRST KONC. ZOBNI TEHNIK
ULICA CASERMA, 13 II. nad.

Leopold Kuret
Trst, Sv. Mar. Magd. zgornja 79
Priporoča slavnemu občinstvu na novo urejeno trgovino jestvin in kolonijalnega blaga.
Postrežba točna. Cene zmerne.
Svoji k svojim!

A. Šebek, frizer - Trst
ulica S Antonio št 2 polunad.
vhod ul. S. Nicolò 33
priporoča P. N. gospem svoj novi salon za česanje, umivanje glav, barvanje las, izdelovanje vsake vrste lasnih del.
Velika zaloga LASNIH DEL in parfemov.
Jamčim za dobro postrežbo in nizke cene.

HANS SCHEIDLER
zobotehnik
bivši prvi zobotehnik Dra. Ferdin. Tanzer
Sprejema od 9—1 in od 3—6
Trst, Piazza Carlo Goldoni 15, II
SPECIJALIST

ZDRAVNIK
Dr. D. KARAMAN
specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (kakor: grlo in nos)
ordinuje na svojem stanovanju v Trstu, Corso štev. 12, Telef. 177/IV
od 11½ do 1½ in od 4½ do 5½ pop.

Mirodilnica Mario Ferlin
Trst, Sv. Marija M. zgornja 2 (Bivlo)
PODRUŽNICE: Ulica Sette Fontane 215 in Čarbola zgornja 386 (stara smodišnica).
Velika izbera kramenij, barv, šip, žebljev, petroleja i. t. d.
Redilni prašek za pitanje svinj, krav, konj, itd. itd. lekarnarja dr. TRNKOCZY-ja v Ljubljani.
Prodaja na drobno in debelo

Slovenski urar
F. Pertot
Trst, ulica Caserma II
tik Ljubljanske kreditne banke

HENRIK · PREUER
Trst, ulica S. Lazzaro 20.
Tovarna pohištva iz bambusa, indijskega trsja in protja.
Praktični in koristni darovi za vsako priložnost.

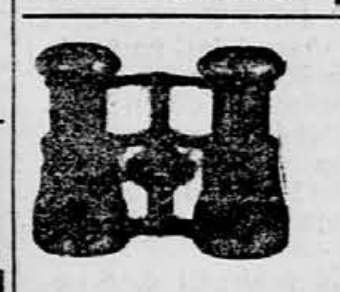

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 9
Izprašani optik
Specijalist za očala in ščipalnike. Zaloga toplomerov, barometrov, daljnogledov (Zeiss) itd. Lastna delavnica z električnim obratom. Krasni ceniki brezplačno.

Frambois
izboren sirup, nastavljen po K 1·60 liter. Pristna namizna vina za družino; viški opolo, bel in črn, istrsko, furlansko in teran. Izborno in zajamčeno peneče vino. Sladki refošk, Asti in šampanjec. Bogata zaloga buteljk in dezertnih vin, likerjev, grenčice in žganja ponuja in sprejema naročila tvrdka
E. Jurcev, Trst, ul. Acquedotto 9. Telefon 236 R. 8.
Ceniki na zahtevo zastonj.

sednik g. Ivan Goriup. Večino njegovih kolegov krije hladna zemlja, ali pa so se razpršili drugod po svetu, edino on je še tu. S kakim mladeniškim navdušenjem in zanimanjem za družbo je nastopil ta mož svoje predsedniško mesto, nam kaže zapisnik prve seje, ki pravi: »Ivan Goriup omenja, da bo skrbel s svoje strani, kolikor se bo le dalo, v korist družbe. Ako bi ne bila n. pr. pravila potrjena, ali ako bi se nam zanikala podpora od strani države, pripravljen je govornik iti na Dunaj ob lastnih stroških ter predstaviti se poljedelskemu ministru, proseč ga dotične podpore.« G. Goriup ni mož lepih besed in gest, toda on je mož dejanj; vedno se je držal zvesto in trdno svojega društva. Zato je treba temu možu izkazati svojo zahvalo. V imenu odbora predlagam, naj občni zbor g. Ivana Goriupa imenuje za prvega častnega člana družbe ter naj naloži, da mu izroči častno kolajno.

Ta predlog je bil od občnega zbora soglasno sprejet in s tem je bil **g. Ivan Goriup imenovan za prvega častnega člana »Tržaške kmetijske družbe«** za zasluge, ki si jih je tekom svojega dvajsetletnega predsednikovanja stekel za družbo.

Močno ginjen se je zahvaljeval g. Ivan Goriup za izkazano mu čast ter obljubil, da bo tudi v naprej zastavljal vse svoje moči za družbo.

Sledilo je poročilo tajnika o delovanju družbe v l. 1913, ki se je potrdilo.

Blagajnik g. Josip Pertot je poročal o družbenem premoženju v l. 1913. Iz tega poročila posnemamo, da je imela družba 3285 K 2 v dohodkov in 5872 K 38 v stroškov; saldo blagajne dné 31. decembra 1913 pa 83 K 70 vin.

Po odobrenju blagajnikovega poročila je izdal g. Anton Grmek v imenu pregledovalcev računov, da so računi in letin zaključek v popolnem redu.

Prešlo se je nato k volitvi odstopivšega predsednika in dveh odbornikov.

Pred volitvijo se je oglasil g. Anton Grmek ter izjavil sledeče: Iz poročil tajnika in blagajnika za l. 1913. je razvidno, da so odstopajoči predesednik in člana odbora izpolnili popolnoma svoje dolžnosti in si zadobili popolno zaupanje članov. Predlagal je, da se ponovno izvolijo z vzklikom odstopivši odborniki.

Predlog za vzklicne volitve se je sprejel.

Izvoljeni so bili solasno: za predsednika g. Ivan Gorup; v odbor pa: Josip Pertot in Karl Črne.

Po volitvah je prečital družbeni tajnik načrt delovanja kmetijske družbe za leto 1915, ki ga je občni zbor potrdil.

G. predsednik je prešel na to k 8. točki dnevnega reda: »Predlogi in nasveti«.

K besedi se je priglasil g. Alojzij Goriup s Proseka, ki je prosil pojasnila glede **vinarskega kongresa v Gorici** in je li bila družba tudi vabljena k sodelovanju.

G. Lah je poročal: Avstrijski vinarski kongres, ki se bo vršil letos septembra meseca v Gorici za južne dežele, ima namen skupnega posvetovanja v vinarskih zadevah in spoznavanja vinarskih okrožij. Zvezan je tudi z razstavo in premiranjem vin. Vse tozadevne priprave se vršijo potom odbora avstrijskega vinarskega društva na Dunaju in potom v ta namen sestavljenega odseka v Gorici. Naša družba ni bila vabljena k prireditvi tega kongresa. Napravi pa primerne korake, da poizve natančneje o njem, in obvesti že pravočasno svoje člane o tem.

G. Schenner Edvard iz Barkovelj je predlagal, naj bi družba v svrho povzdige cvetličarstva v tržaški okolici uvedla nekak informacijski oddelek za izvoz in razprodajo cvetlic v severne kraje ter je utemeljeval ta predlog s tem, da morajo cvetličarji, kojim je pred leti ta panoga veliko nesla, dati cvetlice v Trstu mnogokrat tudi pod vsako ceno.

G. dr. Pretner uvideva važnost tega vprašanja ter predlaga, naj družba stopi v stike s trgovci severnih mest in jih opozori na naše pridelke. Tozadevno naj se obrne na avstro-ogrske konzulate v večjih mestih inozemstva, ki pojdejo v tem oziru družbi gotovo na roko. Na vsak način se naj temu vprašanju poseča večja pozornost.

G. Požar Miha iz Rojana je omenjal, da pridelujemo pravzaprav še vse premalo cvetlic za potrebe v Trstu samem in da je treba v prvi vrsti delati na to, da bo naše cvetličarstvo ščiteno po primerni carini na uvoz inozemskih cvetlic, posebno iz Italije, s katero naše cvetličarstvo vsled popolnoma različnih pogojev produkcije in to največ radi delavskega in mezdnega vprašanja ne more konkurirati.

Temu mnenju se je pridružil d. Slavik, ki je poudarjal, da se more naše cvetličarstvo povspeti le tedaj, če bo import obdačen s primerno visoko carino. V tem oziru je družba že v minolem letu, ko je bila pozvana k sodelovanju pri predpripravah za sklenitev trgovskih pogodb z inozemstvom v l. 1917, podala primerno spomenico na c. kr. kmetijsko ministrstvo ter poudarjala še prav posebej veliko korist, ki bi jo imelo naše cvetličarstvo na jugu monarhije, če bi bilo ščiteno po primerni carini.

G. predsednik je obljubil, da bo temu vprašanju posvečala družba posebno pozornost in storila vse, kar je možno, v povzdigo te tako važne panoge posebno v spodnji okolici.

G. Kobal Fran pri Sv. Ivanu se je pritoževal, da ni prejel zahtevanega števila sadnih drevesc, kakor se je vpisal, ob priliki razpisa in razdelitve drevesc članom družbe, kakor da tudi ni prejel zahtevanega števila trt iz državnih nasadov.

Družbeni tajnik je pojasnjeval, da je družba dvakrat pozvala člane na naroči-

PRIPOROČLJIVE TVRDKE

Brivnice.

Anton Novak brivec v Trstu, ul. Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenjenemu slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIm! 2660

Najboljša in najlepša lasuljarska dela se izvršujejo v frizerskem salonu Andreja ROJICa v Trstu, Acquedotto 20. Izpadli lasje se kupujejo in izdelujejo se vsakovrstna dela. Dobra in točna postrežba. Ogledajte si izložbo, da se prepričate. 1851

Nova brivnica Via Belvedere št. 4 se priporoča slavnemu občinstvu. — Udani Muljević Jurij, bivši pomočnik V. Gjurina. 2006

Buffet.

Priporoča se cenjenemu ubčinstvu Buffet v ulici Gheda št. 8. Točijo se prvovrstna vina in pivo. 1804

Čevljarji.

Filip Pikić TRST, ulica Molino a vento 11. priporoča svojo delavnico in prodajalnico čevljev. Izdeluje po meri in prodaja nošene čevlje, vse po najnižjih cenah. „Svoji k svojim!" 2668

V čevljarnici ALBERT RAUBER na Proseku seku se dobi vsakovrstne čevlje avstrijskih in nemških tovaren. Ročno delo Sprejemajo se popravila. Izdeluje se naročene čevlje po meri. Če ne ugaja se lahko zamenja ali pusti Cene stalne in zmerne. 2502

Čevljarnica „Alla Sartorella" TRST ul Arcata št, 5. — Velika izbera obuvala za gospe in gospodo. Sprejemajo se naročila ter poprave. Cene zmerne. 1447

Odlikovana čevljarnica z zlato kolajno v Genovi. Lastna delavnica, Sprejema naročila po meri in popravlja. Cene zmerne. Josip Macarol, ulica Conti št. 38. 1863

Fotografi.

Fotografa Antona Jerkiča naslov: Trst, ulica delle Poste 10; Gorica, Gosposka ulica 7 4444

Najljubši spomini so artistične fotografije na kristalu, porcelanu itd za priveske, nagrobne kamne in slično. — Zastopnik velikega podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je GIOVANNI PELIZZARI, urar, Trst, ulica Nuova št. 41 (palača Salem). 1495

Glasovirji.

Fran Saksida ulica Fornace 13. Tovarna in trgovina glasovirjev in pianinov. Razpošilja na vse kraje. Izvršuje vsakovrstna popravljanja. Delo zajamčeno. Cene zmerne. Svoji k svojim! 2224

Gorivo.

Ivan Germek (naslednik Ribarič) priporoča zalogo vsakovrstnega oglja, drv in petroleja po nizki ceni. Pošilja tudi na dom, Trst, ulica Squero nuovo 15, telefon 2243 4032

Gostilne.

Konsumno društvo v Lonjerju se priporoča slavnemu občinstvu za obilen obisk, ker toči samo domače vino prve vrste. 2039

Matija Bulić priporoča cenj. občinstvu svojo gostilno „Ai buoni amici" v Trstu, ulica Belvedere štev. 39, točilnico vina in piva v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini štev. 1, gostilno „Al buon Almissan" v Rojanu, ulica Montorsino št 3, točilnico vina v Barkovljah Bovedo), ulica Perarolo št. 342 (hiša Ščuka). Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omiša in pivo.

Gostilna - Buffet Tomažič Trst, ulica Molin a vento št, 3. — Toči pristna vina in Dreherjevo pivo brez aparata — Vedno sveža kuhinja. — Pegan Leander, voditelj. 2703

Gostilna „Alla Civetta vecchia" Trst, ulica Valdirivo štev. 27, se priporoča za obilen obisk. Domača kuhinja. Vsakovrstna vina in Dreherjevo pivo prve vrste. — Lastnik Matej Meschik. 1984

Gostilna F. Strancar ulica Giuliani štev. 32 priporoča najboljša vina. Vipavsko lastnega pridelka. Istrska in druga vina Dreherjevo pivo prve vrste. Cenjenim krčmarjem in odjemalcem na debelo dostavljam vino poljubno na kolodvor, ali pa na dom. Za pristnost jamčim. Dnevne cene najnižje. 2844

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo gostilno-buffet. — Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo, brez aparata in vsakovrstno vino. — Trst, Campo San Giacomo 19, nasproti cerkve Sv. Jakoba. — Lastnik Ludvik Tominec 1802

Ante Lisica, Trst ulica Lazzaretto vecchio št. 36. Zaloga vina s pridruženo gostilno. — Vino iz Visa iz Preljica prve vrste. Gostilna v ulici Casimiro Donadoni št. 2 in v ulici Campo S Giacomo št. 15, v kateri se prodaja tudi dalmatinski tropinovec, likerji ter vermout in marsala na drobno. V vseh gostilnah se prodaja raznovrstna gorka in mrzla jedila ter prvovrstno pivo. Cene zmerne. — Priporoča se za obilen obisk. 2799

Kleparji.

Lozer Ivan, klepar priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico s prodajo vsakovrstnih kleparskih izdelkov. Izvršuje vsako naročilo in popravo v delavnici ali izven po zmernih cenah. Ulica Sette Fontane štev. 34 — Svoji k svojim! 2443

Krojači.

Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulica Pasquale Revoltella ali Chiadino in Monte št. 27, I. nad., se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba, velika izber najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po dunajskem kroju. 7213

Jakob Šemeri Škedenj štv. 141, priporoča cenj. občinstvu svojo krojačnico ter častiti duhovščini za katere izdeluje službene talarje in mašne plašče kakor tudi vse drugo cerkveno opravo. 2173

Mizarji.

Rudolf Komparu Trst, ulica Giuseppe Caprin št. 3 priporoča cenjenemu občinstvu svojo mizarsko delavnico. Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela in popravljanja Načrti in prospekti na razpolago. Po želji prihaja tudi na dom. 2532

M. Majcen mizar v ulici Torquato Tasso (vogal Belvedere) št. 28 se priporoča slavnemu občin-tvu. Izdeluje spalne sobe in drugo

Anton Barucca mizarska delavnica za vsakovrstno delo. Trst ulica S Francesco d' Assisi 2, dvorišče. 209

Mlekarne

Mleko zajamčeno pristno, čajno maslo I. vrste. Črni graški kruh, dnevni dohodi v mlekarni LAAK, ulica delle Poste 9. — Filjalka „Monte Maggiore" ulica Giulia 5. — Sprejemajo se naročila za „Piombir" (mrzla smetana) garniran in navaden.

Olje, kis, milo.

FR. BIAGGINI Trst, ulica Istria štev. 24. Prodaja olja, kisa, mila in drugo. 313

Papir.

Velika zaloga papirja za ovitke, papirnatih vrečic, prodaja po zmernih cenah na drobno in debelo tvrtka GASTONE DOLLINAR, Via dei Gelsi štev. 16 „ex Marangoni". Telfon št. 27-81.

Pekarne.

JOSIP AŽMANN Zgornja Greta štev. 270 priporoča svojo pekarno.

Novo pekarno uljudno priporoča slavnemu občinstvu Andrej Novak Trst, Sv. M. M. zgornja 83, hiša Kreševič. — Najfinejša moka. — Sprejema pecivo.

Vekoslav Umek Trst, ulica Sette Fontane 24. Priporoča cenjenemu občinstvu svojo pekarno in slaščičarno. Večkrat na dan svež kruh Vino in likerji v steklenicah. Vsakovrstne moke. Sprejemajo se peciva. — Postrežba tudi na dom. 214

Pohištvo.

Pohištvo in tapetarije po že znano nizkih cenah, katere se ne dobi drugje. Spalne sobe iz vsakovrstnega lesa, rezane od 330 kron naprej. Jedilne sobe od 400 kron naprej. Nova zaloga S. BROD, ul. Squero nuovo 7, I. nadstr. na strani poštne palače. Po dogovoru olajšanje plačevanja.

Peter Maranzana ulica Massimo D' Azeglio št. 9. — Velika izdelovalnica kuhinjskega pohištva z zalogo popolnih kuhinjskih oprav, kakor tudi posameznih komadov. Poprave vsakega pohištva. Delo solidno in tudi zajamčeno. 2750

Prodajalne jestvin.

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso 5 Trgovina jestvin in kolonjalnega blaga, specijaliteta: pristno čajno maslo kranjske klobase in ilirske testenine. — Za obilen obisk se priporoča vdani Ivan Bidovec vodja. 508

Nova trgovina kolonijal in jestvin TRST, Piazza Caserma št. 5. Bogata izber kave, riža, olja itd. Razpošilja se tudi na deželo in na dom. — Za obilen obisk se priporoča lastnik FRANJO MILLONIG. 238

Prodajalna svinjine Trst, Via Caserma 13 Prodaja se sveže in vsakovrstno prekajeno meso kakor tudi vsakovrstne klobase, sir in salam. Priporoča se za obilen obisk Karl Pušpan. 254

Restavracije.

Restavracija „Alla Stazione" Trst, Trg pred južnim kolodvorom 3 — Najugodnejša restavracija za potnike in meščane, ker je v bližini južnega kolodvora kraj javnega vrta in kjer se uživa po leti na obširnem prostoru pod nebom svež zrak.

Toči se izvrstno pivo in vino I. vrste. Izborno briško vino. Furlansko in istrsko za dom po 96 stot. liter. Domača kuhinja. Cene zmerne. — Lastnik Anton Andrijančič, bivši vratar Hotela Balkan. 1125

Šivilje.

A. RIEGER Trst, Via Barriera v. 33, vrata 13. Damska krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd Cene zmerne.

Tapetarske delavnice.

Rudolf Bonnes Trst, ulica S. Zenone, štev. 17, priporoča cenjenemu občinstvu svojo TAPECARSKO DELAVNICO. Izvršuje vsakovrstna fina in navadna dela, ki spadajo v to stroko. — Delo solidno. — Cene zmerne. 1803

Tapetarski in preprogarski mojster Dragotin Puc, Trst, Via Molin grande 38 se priporoča cenj. občinstvu. 2991

Trgovine s prekajenim mesom

Priporočam cenjenemu občinstvu svoj buffet. Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo brez aparata in vsakovrstnega vina. Trst, ulica Sanità štev. 24, (nasproti muzeja Revoltela). Lastnik: JOSIP TOMAŽČ.

Voščarne.

Jernej Kopač - Gorica ulica Sv. Antona št. 2. Voščene sveče in med. 292

Železnine.

Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca Trst, ulica Olmo št. 14. 1865

Žganjarne.

Anton Turk edina slovenska žganjarna in zaloga likerjev, v kateri se dobe vsakovrstni likerji, se nahaja v bližini „Narodnega doma" v Trstu, ulica Carlo Ghega 10, vogal ul. Cecilia. Edina zaloga dalmatinskega tropinovca. Razpošilja tudi na deželo. 1152

Stara grška žganjarna odlikovana z zlato kolajno v Trstu, Via Cavana 5. Tu se dobi bogat izber likerjev; grški in francoski konjak, kranjski brinjevec, kraški slivovec in briski tropinovec in rum Cene nizke. Izber grenčic. — Slaščice in prepečenci. Grška mastici iz Šija. — Se priporoča Andrej Antonopulo. 304

Žganjarna Luigi Pogorelz, Trst, ulica Giulia 507, se priporoča za obilen obisk. Pijače prve vrste. 1882

Razni.

Franc Žgajnar avtorizovani podjetnik za postavljanje parketov in podov vsake vrste ulica della Tesa štev. 3 a, nadstropje II., Trst. 1871

Čistilo za čevlje parkete in kovine. — Gazzoli & Comp Via Carpison 2. Telefon 13-08. Odlikovana tržaška tovarna. 2114

Razpošiljam najfinejše okusne kranjske klobase; veliko po 40 vin. Hochprima salam I. in gnjati kg po K 2·70; isto II. po K 2·30 kg. M. MODIC, Šiška pri Ljubljani.

Najboljše kranjske klobase komad po 20 do 40 vinarjev razpošljam po povzetju od 10 K naprej. Pri večjem naročilu nekaj popusta. Josip Princ, gostilničar in izdelovalec klobas — Šelo št 23 pri Ljubljani. 682

Stalni krajevni agenti zmožni neraščine, se sprejmejo ali pa na-tavijo s stalno plačo za prodajo v Avstro-Ogrski dovoljenih srečk. — Ponudbe pod „Merkur" Brno, Neugasse št. 20. 3068

Kislo zelje prve vrste, 40 kil. K 4·80; 100 kil. K 10.— hrastovci, peveroni, tok. itd ... po povzetju Anton LINEK, Znojno (Znaim) Češko)

„Morana" najboljše in najbolj razširjene sredstvo za uničenja stenic. Prodaja se po vseh mirodilnicah. Zaloga v Trstu; M. Skrinjar. Via Nerriera 37, I. n 2142

Prodajo ali v najem se dajo razne gostilne; kavarne, mleka ne in drugi obrtni obrati. hiše, vile itd. Pojasnila daje Kolaršič, kavarna Corso od 9—11. 3—6 telefon št. 825 41

Malja Jakšetič Trst, ulica Giuliani št, 11 priporoča svojo trgovino manufakturnega blaga in izgotovljenih ženskih oblek. Sprejem dela po meri. 2232

Prodajalna kemičnih predmetov in šip

Trst, ulica Boschetto 2

(nasproti kavarne Olimpo)

Lastnica: Erminia ud. Hoge.

RAZGLAS.

Podpisano županstvo objavlja tem potom, da se odda **prezidavo,** kakor **popravo občinskih vojašnic** v Kobaridu, dražbenim potom, načrti in vsa druga pojasnila so na ogled v občinski pisarni do 15. maja t. l., med dopoldanskimi uradnimi urami.

Delo je cenjeno na 40.000 kron.

Pismene ponudbe je vložiti do 15. maja t. l. s 5% varščino na županstvo v Kobaridu.

Županstvo trga Kobarid 30. aprila 1914

Miklavic, župan.

Spominjajte se CM družbe!

Prva jugoslovanska tovarna glasovirjev Anton Pečar

Trst — via Farneto št. 42 — Trst.

Izdeluje, popravlja, uglasuje, menjuje glasovirje, pijanine itd.

Delo točno. — Cene nizke.

PATENTNI URAD

Dr. ing. vit. Gino Dompierija

TRST - ULICA MERCATO VECCHIO 1 - Tel. 440.

Naznanjam sl. občinstvu, posebno pa p. n. gospem na Belvederju in Škorklji, da sem odprl novo prodajalno manifakturnega blaga

v Trstu, ulica Belvedere štev. 4

Prodajalna je dobro preskrbljena z različnimi dobrimi predmeti, pleteninami, nogavicami, perilom itd. po zmernih cenah.

Cene zmerne. - Postrežba solidna.

E. BROSCH
Ulica Belvedere štev. 4.

Kje dobite dobro obleko?

V stari in dobroznani

prodajalnici oblek in blaga

katero je prevzel

Giuseppe Carlini - Trst

Piazza S. Giacomo štev. 2 (Corso).

Bogat izbor moških in otroških oblek; paletot, ranglan, loden, izgotovljen po zadnih uzorcih, kakor tudi izbor blaga za obleke po meri Cene zmerne.

Zaloga izgotovljenih oblek

Velika izbera oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti.

Specijaliteta v vezenji. Izbera volnenega blaga

NA OBROKE in tudi proti takojšnjemu plačilu Cene najzmernejše.

ADOLF KOSTORIS

TRST. ULICA SAN GIOVANNI 16, I. NADSTROPJE

zraven „Buffeta Automatico". Tel. 251, R. ii. — POZOR! Skladišče se nahaja v I. n.

Veliko skladišče moških in deških oblek

„Alla Fiducia"

Trst, ulica Scorzeria št. 4

vogal ulice Arcata

Bogata izber moških oblek v modernih barvah od 18, 20, 22, 24 K naprej. Moške in dečke obleke modernega kroja in nove risbe od K 26 do 40. Obleke za dečke od 16 K naprej. Kostimi modernega blaga od K 6 naprej. - Velika množina možkih hlač od K 5·— naprej.

NB. Prodajalna ni luksurijozna in radi tega prodaja po zelo zmernih cenah.

tev sadnega drevja. Prvikrat po znižani ceni lanjskega leta. Ker pa za to ceno ni bilo možno dobiti drevesc, je morala ponovno pozvati člane, če so pripravljeni, sprejeti drevesca za zvišano ceno 70 vin. Kdor se drugič ni priglasil, se je smatralo, da preklicuje prvo naročilo. To se je zgodilo tudi v slučaju g. Kobala.

Glede dobave trt pa se je treba obrniti naravnost na c. kr. namestništvo, ki edino upošteva tovrstne prošnje vinogradnikov.

G. Martelanc Angelj pri Sv. Ivanu je opozarjal, da je **ureditev zemljiške knjige v Trstu**, kakor se je slišalo iz poročila dvajsetletnega delovanja družbe, ena najnujnejših potreb okoličanskih in mestnih posestnikov, ki jo je čimprej odpraviti, da ne bodo morali ti še nadalje popolnoma po krivici žrtvovati tisoče in tisoče na leto za ureditev svojega posestnega stanja. Knjige se nahajajo v resnici v škandaloznem stanju in družbeni odbor naj stori vse potrebno, da se spravi ta »evropejski škandal« s sveta.

G. predsednik je omenjal, da je družbeni odbor storil vse mogoče v rešitev tega mučnega vprašanja, da se pa temu protivi občina edino vsled dvojezičnosti knjig.

Priglasil se je k besedi g. dr. Wilfan, ki je govoril: Naša zemljiška knjiga, ki bi naj bila podlaga racijonalnega gospodarstva in deželne uprave, se nahaja v res sramotnem stanju. Vsakoletni stroški, ki jih imajo naši kmetovalci pri urejevanju zemljiških vprašanj, so gotovo toliki, da bi se ta knjiga že lahko pozlatila. Druge države in dežele imajo vse to že urejeno, imajo urejene take zgodovinske res zlate knjige, toda naša knjiga je zlata z žulji in žrtvami, ki jih morajo naši okoličani doprinašati leto za letom edino le vsled kapric magistratnih organov vsled narodnostnega vprašanja. Prepričan sem, da se bodo gospodje na pristojnih mestih enkrat pozneje čudili dejstvu, da mora naš reven seljak žrtvovati stotine in stotine, če si hoče urediti svoje posestvo, in to za tisto knjigo, ki bi jo morala urediti država. G. vladni zastopnik je tu in naj sliši pritožbe in krivice, ki se godé našemu kmetu vsled zanikrnosti pristojnih organov. Če hoče naš kmet napraviti kako melijoracijo na svojem zemljišču in v to svrho potrebuje denarja, je glavni pogoj za dosego pripomočkov urejeno zemljeknjižno stanje posestva. To ureditev pa mora dandanes posestnik še sam in sicer precej drago plačati, kar bi pravzaprav bila dolžnost vlade, ki bi morala imeti že davno zemljiško knjigo v redu. V imenu tu zbranih kmetovalcev apeliram na vlado, naj pritisne vendar na naš avtonomni deželni odbor, ki sklepa radi kapric nalašč take tozadevne zakone, da ne morejo biti sankcijonirani, naj poseže enkrat energično vmes in uredi, kar bi v moderni in napredni državi moralo biti že davno urejeno.

G. dr. Slavik je dodal: Predgovornik g. dr. Wilfan je krepko apeliral na vlado, naj uredi to zadevo, ki bi že davno morala biti rešena. Tu pa je še treba konštatirati drugo dejstvo, da se nahaja v uradnih prostorih zemljiške knjige uradnik, ki ne razume besedice deželnega slovenskega jezika, ki ne le da ne more ustrezati kmetovalcem, ki so izključno slovenske narodnosti, temveč jih zraven vsega še šikanirajo in zapostavljajo. To je druga nesramnost, da nimajo obzira do slovenskih davkoplačevalcev. Tu moramo enkrat napraviti red.

G. Grgič Josip iz Padrič se je pritoževal o poškodbah, ki jih imajo kmetje po divjačini, lovcih in vojakih, za kar ne dobivajo nikake ali pa neprimerno majhne odškodnine. Poudarjal je, da se kmetje, ki se hočejo obvarovati pred škodljivo divjačino, preveč strogo kaznujejo. Prosi, da kmetijska družba kaj ukrene v tem oziru in razloži kmetovalcem na poučnih shodih pravico lovca do kmeta in obratno, kakor predpisuje zakon.

G. Alojzij Goriup se pridružuje mnenju g. Grgiča, naj družba pouči kmetovalce o medsebojnem razmerju in to na shodih ali javno v listih. Denar pa, ki ga dobiva magistrat iz najemščine za lov, naj se uporablja izključno le v kmetijske namene in v podporo naši kmetijski družbi, ki ni dobila od občine še ne vinarja podpore.

G. predsednik je omenjal, da ima po sedanjem zakonu lovec pravico pobijati divjačino in da mora po zakonu lovec eventuelno poškodbo poljskih sadežev posestniku poravnati, če se ta na pristojnem mestu pritoži. Glede uporabe najemščine od lova za izključno kmetijske potrebe pa je odbor že storil pri mogistratu potrebne korake, toda brez uspeha.

Priglasil se je še k besedi g. dr. Pretner, ki kot dober poznavalec lovskega zakona poda nekoliko navodil, kako se imajo kmetovalci ob priliki poškodovanja poljskih pridelkov po divjačini in po lovcih ravnati nasproti najemnikom lova.

Ker se ni nihče več oglasil za besedo, je predsednik zaključil zborovanje, zahvalivši se zborovalcem za tako častno udeležbo, c. kr. vladi za razne podpore, Tržaški posojilnici in hranilnici ter Trgovsko-obrtni zadrugi za prispevek, Dramatičnemu društvu za dovolitev dvorane in »Edinosti« za priobčevanje družbenih vesti in poročil.

Tako se je častno završilo to slavnostno zborovanje, ki je trajalo nad 2 uri. Da bi se predlogi in nasveti tudi uresničili, kar bi bilo res velikanskega pomena za naša kmečka prava, v kar je želeti kmetijski družbi poleg velikega truda in požrtvovalnosti tudi nadaljnega uspeha.

Trgovina in gospodarstvo.

BORZNO POROČILO.

dne 2. majnika 1914.

Efektna borza.

Dunaj, 1.25 pop. Avstrijska renta papir 82.30 avstrijska srebrna renta 82.25, avstrijska kronska renta 92.45, ogrska kronska renta 91.30, kreditke 612.—, Anglobanka 383.25, Union 582.50, Länderbank 498.50, Bankverein 513.75 drž. žel. 701.25, Lombardi 100.—, alpinke 819.25, turške srečke 223.—, Napoleoni 19.14, marke papir 117.46 London kratko 24.05, Pariz 95.58. Brez zanimanja.

Dunaj, 2.40 pop. Avstr. renta papir 82.45, kreditke 611.50, Lloyd 600.—, drž. žel. 700.50, Lombardi 99.75, alpinke 816.—, turške srečke 222.25, cheques Pariz 95.8. Slabo.

Trst, (urad.) Francija 95.45 - 95.75, Nemčija 117.20 - 117.65, It. 95.15 - 95.45, London 24.01 - 24.08, 20 frankov 19.07 - 19.16, 20 mark 23.48 - 23.54, sovereign 23.97 - 24.06. nemški papir 117.30 - 117.75, italijanski papir 95.15 - 95.50, avstr. zlata renta 101.10 101.50, avstrijska kronska renta 82.35 - 83.75, ogrska zlata renta 97.35 - 98.75, ogrska kronska renta 81.20 81.60, turške srečke 222 - 225.— diskont za menice do 3 mesecev 3¾ - 4¼%, nad 3 mesece 4¼ - 4¾%.

Blagovna borza.

Budimpešta, 2 maj. **Pšenica** za april —.—, maj 13.19, oktober 11.90; **rž** za april —.—, oktober 9.65; **oves** za april ——, oktober 8.26; **koruza** za maj 7.21, juli 7.32 Ponudbe pšenice srednje, povpraševanje ravno tako. — Tendenca trdna. Prodaje 15 000 q. 10 v višje.

Trst, 2. maj. **Kava.** Santos good average za maj 54.50 - 57.75, za juli 56.25 - 56.75. september 56.25 - 56.75, december 57.25 - 57.50, marec 57.75 - 58.25. Tendenca mirna. — Good Rio za maj 46.— - —.—, juli |.— - 51.—, september —.— - 52.25, december —.— - 53.50, marec —.— - —.—.

Sladkor. Centrifug. takoj 27 — - 28¼ maj avgust 27½ - 28⅜, novem.-marec - 28.¼ - 29½, melis takoj 28½ - 29½, maj-avgust 29.½ 24.⅝ nov.-mar. 29½ - 30.—. concasse takoj 29⅝ - 29.⅞, kocke 30.— 31.—, kristal takoj 28½ — — — maj.-avgust —.—, okt.-dec. 26½ - —.—. Stalno.

KAREL DELAM
po visokem c. kr. namestništvu
KONCESIJONIRANI ZOBOTEHNIK
Trst, ulica Belvedere št. 4, III. nadst.
ORDINACIJA od 9 do 1 in od 3 do 5.

Alojzij Boik
Trst, ul. Belvedere 3, Tel. 342 R. VIII.
Trgovina delikates,
kolonijalnega blaga in jestvin vseh vrst. — Blago vedno sveže in prve vrste. — Razpošilja se tudi po pošti in dostavlja na dom.

LEPE OBLEKE
ZA BIRMANCE
v zelo velikí izberi pri
BOHINEC & Co Trst
ulica Ponterosso 8, vogal ul. Nuova 13
Vsakovrstne obleke za moške dečke in otroke.
Fine, elegantne obleke, katere izdelujejo najboljši krojači.

Gradbena, kulturnotehnična ter zemljemerska pisarna
Ing. J. Skoberne & Ing. D. Gustinčič
Trst :: ulica Nova štev. 32 :: Trst

Železnato Kina-Vino Serravallo
za bolehne in rekonvalescente
Prevzroča volje do jedi, utrjuje želodec in ojačuje tudi organizem
Priporočano od najslovitejih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba pa bolesni ojačiti.
Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 4000 zdravniškimi spričevali.
Izborni okus. Izborni okus.
Lekarna Serravallo - Trst

Alla Città di Lione
Trst, Piazza della Borsa štev. 3.
Največja zaloga svil
za pomladno in poletno sezijo so dospele krasne svile za obleke bluze i. t. d, v velikanski izberi, po nabavnih cenah.
Uzorci na deželo zastonj in poštnine prosto.

Važno! BOTRI IN BOTRE! Važno!
CENIK ZA BIRMO
slovenskega urarja in zlatarja
Alojzija Povh
Trg Barriera štv. 3.

Srebrne ure moške	od K	6·—	do K	50·—
Zlate ure moške	„ „	50·—	„ „	250·—
Srebrne ure ženske	„ „	6·—	„ „	25·—
Zlate ure ženske	„ „	24·—	„ „	100·—
Zlate ure ženske z dijamanti	„ „	34·—	„ „	250·—
Uhani z dijamantom	„ „	10·—	„ „	100·—
Verižice srebrne moške	„ „	2·50	„ „	7·—
Verižice srebrne ženske	„ „	3·50	„ „	10·—
Verižice zlate moške (dvojna verižica)	„ „	25·—	„ „	100·—
Verižice zlate (navadna dvojna verižica	„ „	19·—	„ „	50·—
Dolga verižica ženska zlata	„ „	30·—	„ „	100·—
Kratka verižica zlata ženska	„ „	15·—	„ „	50·—

Več kot 1000 priveskov zlatih in srebrnih po K 1·20 in več.
Velika izbera zapestnic zlatih in srebrnih.
Oglejte si izložbo moje trgovine, da se prepričate. — Spoštovanjem
ALOJZIJ POVH.

Najstarejša in glavna potniška pisarna in denarna menjalnica
I. N. Ferrić
Trst, via Lazzaretto vecchio 4. (nasproti Excelsior Palace-Hotel-a).
Odprava potnikov z najhitrejšimi parniki domačega društva iz Trsta in to
v Ameriko in Kanado.
Odhod vsako soboto; a v ponedeljkih odhod z železnico iz Trsta čez Havre, Bremen, Rotterdam in Antwerpen v New-York in dalje z amerikansko železnico do zaželjenega mesta.
Za najhitrejše, najceneje in sigurno potovanje se skrbi in jamči.
Da more vsakdo takoj odpotovati, treba zagotoviti si mesto z 2 kronami are.
Vsakdo lahko zamenja v menjalnici v amerikanske dolarje brez odbitka.
Vsa pojasnila pošilja brezplačno gori omenjena pisarna.

Odlikovana pekarna in sladčičarna
MIKUSCH
Trst
Piazza San Francesco d'Assisi 7
Prodaja moke I vrste sladčice in prepečence (biškote) najboljših vrst, velika izbera bombonov, svež kruh trikrat ::: na dan :::
Buteljke, fina desertna vina, dalmatinska in istrska vina z razprodajanjem, pivo v :: steklenicah. — Postrežba točna. ::

Edini pristni rastlinski najboljši in najzdravejši liker na svetu
FLORIAN
pripravljen samo iz žlahtnih rastlin brez esenc.
On krepča tek in prebavo, brani želodec in črevo proti strupom pokvarjenih jedil in proti nalezljivim boleznim.
V vašo lastno korist uživajte liker FLORIAN in zahtevajte ga povsod!
Edini dobavnik in zalagatelj za Primorsko in Dalmacijo
VEKOSLAV PLESNIČAR
TRST - ul. Donizzetti št. 3 - TRST

Kramite tu cenik! Važno za vsakega!

TRGOVCI! PEKI! Droži (kvas) iz odlikovane slovenske trgovine drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjak naročajte pri domači tvrdki, ki Vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočam se Vam udani J. J. SUBAN, Trst. Via Vasari 10. Telef. Nr. 26

Sidro-Thymol-mazilo
za lahke poškodbe (rane), ozeb ... opekline. Dosa K —·60.
Sidro-Liniment. Capsici compos.
Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller.
... trganje po udih, itd.
Steklenica K —·80, 1·40, 2·—.
Sidro-Albuminat-železna-tinktura
Za malokrvnost in bledico.
Steklenica K 1·40.
Dobi se skoro v vsaki apoteki ali po direktno
Dr. Richter-jevi apoteki „pri zlatem levu",
Praga I, Elisabethstrasse 5.

in razne moderne blago za možke in ženske obleke
razpošilja po najnižjih cenah
Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 302 Štajersko
Pišite po glavni ilustr. cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bulgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

AMERIKANSKA
Petrolina Wielman
Ustavi v kratkem izpadanje lasi in odpravi istočasno prh'jaj. Prodaja se povsod.

Josip Waldner
Velika zaloga tu in inozemskih rimes in trdega lesa
Trst - via Media št. 3 - Trst

Prva kraška avtomobilna zveza s Trstom

Vozni red oziroma cenik Prve avtomobilne zveze s Trstom.

Otroci, ki ne zasedejo prostora, so prosti

ODHODI: Ob delavnikih:

6 zj., 10·15, 5·45 zvečer	LOKEV	9·15, 1·15, 9·—
6·15 10·30, 6·— „	BAZOVICA	8·45, 12·45, 8·30
6·45, 11·—, 6·30	TRST	8·15, 12·15, 8·— zvečer

Ob praznikih:

6 zj. 9 zj. 2 pp. 8·30 zv. (10·30 z.)	LOKEV	7·45 10·45 3·45 10·15 (12·15)
6·15 9·15 2·15 8·45 (10·45)	BAZOVICA	7·30 10·30 3·30 10·— (12·—)
6·45 9·45 2·45 9·15 (11·—)	TRST	7·— 10·— 3 pop. 9·30 (11·30)

CENE:

	I. ob nedel.	II.	I. praznikih	II.
IZ TRSTA-BAZOVICA in obratno	1·—	—·80	1·20	1·—
IZ TRSTA-LOKEV „	1·60	1·20	1·80	1·60
IZ BAZOVICE-LOKEV „	—·60	—·80	—·80	—·80

TOVORNI PROMET:

	Za družab. od 100 kg	Za nedružabnike
Iz Trsta do Bazovice	—·45 vin.	—·80 vin.
Iz Trsta do Lokve	—·65 vin.	1·20 vin.

Za prtljago, 1 zaboj ali za vitek se plača 20 v neglede na družabnike in nedružab.

Prva kraška avtomobilna zveza s Trstom

Angelo Renier, Rojan 2
Novi dohodi. ::::: Novi dohodi.
Perkal, batist, krep, zefir, možke, ženske in otroške nogavice, možke in deške spodnje srajce, trliž, zavese in vetras na meter in zgotovljene kakor - tudi prti po jako zmernih cenah. -

Prosim, vprašajte svojega zdravnika!
THYMOMEL SCILLAE
pomoček, ki razkraja in odločuje slez, lajša in pomirjuje dušljivi kašelj, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Obvaruje dihalne organe in zmanjšuje sopenje toliko otrokom kolikor odraslim.
Ne sprejmite druga nadomestna sredstva!
1 steklenica 2·20 K. Po pošti franko ako se pošlje naprej 2·90 K. 3 steklenice ako denar naprej 7·— K. 10 steklenic ako denar naprej za 20·— K.
Izdelovanje in glavna zaloga
B. FRAGNERJA LEKARNA
c. kr. dvorni dobavitelji
Praga III., št. 203.
Pazite na ime izdelka, izdelovalca in na varstveno :: znamko. ::

Urarna in zlatarnica
Raimondo Bisiach
Campo S. Giacomo 5
v hiši Delav. kons. društva

Bogat izbor natančnih, moških in ženskih ter stenskih ur regulatorjev iz najboljših švicarskih in nemških tovaren.
Budilniki od 3 K naprej

Oblastveno avtorizovana delavnica
PATRIZIO PITTARO
se je preselila v ul. Giacinto Gallina 6.
Napeljava električne razsvetljave, motorjev, telefonov, električnih zvoncev in strelovodov. Zaloga potrebščin. Izbor oglja za električne svetilke. Točna izvršba. - Plačilo na obroke. - Brezplačni proračuni.

Giulio Reddersen
TRST, ulica Giosuè Carducci štev 20
TELEFON štev. 9-19
Kirurgična orodja, ortopedični aparati, ... umetne roke in noge, bergljo, ... elastične ... in nogavice, elektroterapevtične priprave, aparati za inhalacijo.
... gumija in ... blago.

Glavno zastopstvo in zaloga V. JANACH
... drug — TRST. Piazza Poste št. 4

Velika zaloga in tovarna pohištva
ANDREJ JUG - TRST
via S. Lucia 5. via Fabbri 10.
Bogata in lepa izbera finega in navadnega pohištva in tapetarij. Telefon 17-30 Svoji k svojim!
Tovarna z električnim obratom via Ss. Martiri 21.
Tapetarska delavnica: Via Fabbri štev. 10.

Z veseljem pozdravlja vsakdo, ki trpi na revmatičnih, protinskih in nevralgičnih bolečinah od zdravniških avtoritet priporočeno sredstvo
CONTRHEUMAN
Isto miri in blaži bolečine, odstranja otekline in čut gomazenja ter učinkuje nenadno hitro, če se rabi za mazanje, masiranje in ovijanje.
Lonček K 1 —
Ako pošljete naprej
K 1·50 dobite franko 1 lonček,
K 5·— „ „ 5 lončkov.
K 9·— „ „ 10 „
Izdelovanje in zaloga
B. Fragnerja lekarna
c. kr. dvorni zalagatelj
Praga III., štev. 203.
Pazite na ime izdelka in izdelovatelja.
ZALOGA V LEKARNAH.

DELNIŠKA PIVOVARNA - TRST
ADRIA
NAJBOLJŠE PIVO!

Pohištvo se nabavi ceneje nego v vsaki drugi zalogi, v prodajalnici pohištva S. Brod, Squero Nuovo 7. I, (ob strani poštne palače) — Moderne spalne sobe od K 320·— naprej. Po dogovoru plačevanje na obroke.

Botri! Botre!
O PRILIKI BIRME
je dospelo znani urarni
G. PINO - TRST
Via Vincenzo Bellini 13 in via Nuova 34
1500 različnih ur in 11 kg zlatih verižic in ovratnih verižic. - V zalogi dobite zraven tega bogat izbor uhanov, zapestnic, priveskov itd. po konkurečnih cenah.

Točne ure prodaja
Emilio Müller

najugodnejša in najcenejša prodajalnica ur v Trstu, via S. Antonio (vogal ulice S. Nicolò).
VELIKA IZBERA
verižic, zlatih, srebrnih, kakor tudi stenskih ur vsake vrste.

Žvepleno zdravilišče Varaždinske toplice, (Hrvatsko).
Železniška, poštna, telef. in brzojavna postaja. Nov zdraviliški hotel z električno razsvetljavo
staroznana radioaktivna žveplena kopelj 58 C
priporočljiva za trganje, revmo, ishijo itd. Pitna zdravilišča za bolezni v vratu, krhiju, prsih, jetrih, želodcu in v črevih. Električna masaža, blatne, ogljikovo kisle, solnčne in soparne kopelji. Odprto celo leto. Moderni komfort. Novi hoteli. Krasna okolica. Vojaška godba. Prospekti zastonj od zdraviliškega ravnateljstva. Zdraviliški zdravnik dr. I. Loehert.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Kabaret Varieté Maxim
TRST - Via Stadion štev. 10 - TRST
CARLO MAURICE, ravnatelj-lastnik. - Ferdinand Leepoldi pri glasov. „Kupfeld".
Velikanski internacijonalni spored
Začetek ob 9 zv. od 1. do 15. maja 1914. Konec ?????
Frida Halben, subretka. Lucia Ruvena, intern. pesalka. Silvia Wertens, diseuse Melanie Krüger, diseuse. Lucia Lavalier, italijanska pevka. Emma Aten, subretka. Mitzi Slatka, subretka. Sisters Deeley, ples in angl. petje. Mery Ferri, plesalka. Rut Bay, ples in angleško petje. Enrico Hoppé, komik.
Prednaznanilo! Dne 7. maja častni jubilejni večer jako priljubljenega FERDINANDA LEOPOLDI.
Vstopnina: Prvi prostor K 2. - Drugi prostor K 1.

„Ha-Ha"
Najboljši čevelj
Trst, Piazza Carlo Goldoni štev. 1
v hiši lista „Il Piccolo".
K 12.50 15.50

Največja zaloga čevljev v Trstu
VSAKI DAN NOVI DOHODI.

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. - Spisal Xavier de Montépin.

— Gospa baronica, — je odgovoril gostilničar, — bavil sem se prej s kupčijo z dragocenostmi in se razumem v drago kamenje, kakor le malokdo na svetu. Zato vam morem že sedaj povedati pravo vrednost teh stvari, kakor tudi ceno, ki jo bo mogoče dobiti zanje.

Pavlina mu je prikimala.

Oton Butler je vzel tok z mize ter zamrmral, tehtajoč ga v roki:

— Vraga! Kar je notri, ni posebno težko. Če sodim po teži, ne bo dosti dobiti za to.

Odprl je prvo škrinjico in potem tudi ostali dve: vse tri so bile prazne!

Nam je že znano, kaj je napravil Lascars z vsebino škrinjic.

Pavlina je zamolklo vzkliknila in skrila lice v rokah, mrmrajoč besede:

— O, jaz nesrečnica! Kako sem nesrečna

Gostilničarju se je lice spačilo. Prevarana lakomnost skopuha, besnost človeka, ki misli, da je goljufan, se je lesketala v njegovih grozečih očeh.

A, tako je torej! — je zakričal in jeza mu je skoraj zadušila glas. — Ni bilo dovolj, da ste me hotela pripraviti ob moj denar, ne še oslepariti ste me hotela!

Če bi bil toliko nepreviden in bi bil zapustil to sobo, ne da bi bil pogledal, ali je kaj v škrinjicah, bi bila zahtevala od mene vrednost dragocenosti, ki so se baje nahajale v škrinjicah. Posreči pa sem vas presojal popolnoma prav, gospa lopovska baronica! Nisem vam zaupal! Bil sem oprezen in sedaj se pravi: Kdor se zadnji smeje, se smeje najbolje!

— O! o! — je jecljala Pavlina, osramočena in prestrašena, — vi mislite ... vi me sumničite ... jaz nisem vedela .... O, prisegam vam, da nisam vedela ...

— Laž! Sama laž! — jo je prekinil, zmigajoč z rameni, Oton Butler sirovo. — Vedela ste, da so bile škrinjice prazne in ste nameravala izvesti drzno tatvino. O! Bila sta res vredna tovariša ponarejalca in sleparja, ki si je pognal krogljo v glavo. Toda v tej hiše ste zastonj iskala žrtev. Oton Butler je star lisjak, ki se ne da ujeti v vašo past. In pred vsem me boste plačala. To vam prisegam na Abrahama.

Govoreč tako je Žid na najbrutalnejši način začel odpirati omare in predale ter potne kovčege. Začel je metati iz njih Pavlinino in Lascarsovo obleko in perilo po tleh ter sam pri sebi preudarjati, koliko bi pač bile vredne te stvari.

Ko je izpraznil kovčege in omare ter dokončal svoj račun, je nadaljeval:

— Prodaja vaših stvari ne bo še nikako odškodovala ... obdržim vse! Seboj vzamete edino le, kar imate na sebi! Sedaj je devet ura dopoldne ... Ukazujem vam, da še pred poldnevom zapustite hišo! Če vas pozneje še najdem tu, vas dam po hlapcu vreči iz hiše ... Ste me razumela! Ne pozabite, kar sem vam rekel.

Po teh besedah je Žid, ponosen na svojo odločnost, zapustil Pavlinino sobo in je še godrnjal in preklinjal, stopajoč navzdol po stopnjicah.

Uboga mlada gospa, preponosna, da bi bila prosila človeka, kakor je bil Oton Butler, in poleg tega popolnoma uničena po najsilnejši nesreči, ki le more zadeti človeka, ni izpregovorila niti besedice, dokler je bil gostilničar v njeni sobi. Ko je videla, da je sama, se je šele popolnoma vdala svojemu obupu nad brezmejno nesrečo, ki ni zadela samo nje, temveč tudi njenega otroka, ki ga je nosila pod srcem.

— Moj bog, — je govorila sama pri sebi, — vate zaupam, stori z menoj, kar hočeš. Potrpeti hočem, da mi nakloniš svoje varstvo in izpoznam tvojo voljo.

Nekoliko pomirenja v zavesti, da je izročila svojo usodo v roke najvišjemu, je čakala potem v resnici v nekaki duševni otrplosti, da se zgodi zanjo čudež.

Tako je pretekla približno cela ura. Tedaj pa se je Pavlina naenkrat zdrznila in mislila je za trenutek popolnoma trdno, da se je zgodil pričakovani čudež in da jej je bog poslal svojega angela, da jo varuje in jo navda z novim pogumom.

Mlada gospa, divno lepa, je vstopila neslišno in je stala poleg nje ter jo gledala z nepopisno blagim pogledom, nežno in sočutno.

Mlada gospa je, ko je Pavlina opazila njeno prisotnost, prijela za njeno roko, jo prisrčno stisnila in izpregovorila s svežim, božajočim glasom:

— Ne poznate me, madame ... toda vem, kakega spoštovanja zahteva vaša nesreča, kako globoko sočute mora vbujati vsakomur vaš položaj. Prišla sem k vam, da vam odprem svoje roke in vas poprosim, da bi me ljubila nekoliko in se mi zaupala.

— Ali bedim? — je zajecljala Pavlina v nekaki zamaknjenosti: — ali je to prikazen odzgoraj, ki se kaže mojem očem? Ali govori angel z menoj?

— Nisem angel, madame, ne, — je odgovorila mlada gospa s smehljajem, ki je bolj oporekal tem besedam nego jih potrjeval. — Vaša rojakinja sem, Francozinja, imenujem se vojvodinja Randunska.

Vojvodinja Randunska se je po potovanju, ki ga je s svojim bratom, markijem d' Hérawillom napravila po Nemčiji, vračala na Francosko in je nameravala dva dni ostati v »belem sokolu«.

Komaj sta izstopila iz voza, je Tankred že odšel po mestu, da si ogleda stolno cerkev, na katero je Achen tako ponosen.

Ko je vojvodinja zamenjala potno obleko z dražestno domačo toaleto, je želela imeti nekaj pojasnil o znamenitostih mesta ter je ukazala svoji hišni, naj jej pokliče kako hišno služabnico. Slučaj je hotel, da je prišla k vojvodinji Metka.

Ljubka deklica je izvedela iz ust gostilničarja Butlerja, da je le-ta sirovo ukazal baronici Lascarsovi, da mora pred poldnem zapustiti svoje stanovanje, drugače da jo da vreči s silo na cesto. Žid je tudi povedal, da je zarubil ono malo stvari, kar je še ostalo baronici in da baronica ne vzame s seboj drugega, nego ono, kar ima na sebi. Vojvodinja bi mogla rešiti Pavlino. Dobra Alzačanka je padla na kolena pred vojvodinjo in jej pripovedovala vsa v solzah žalostno zgodbo mlade vdove.

Ko je Tankredova sestra povedala svoje ime, je zamrmrala Pavlina.

Najboljši ...

Perje za postelje po ceni.

1 kg sivega, dobrega perja 2 K; boljše vrste 2 K 40; prima na pol belega K 2·80; belega 4 K; belega diakastega 5 K 10; 1 kg zelo finega, snežno belega perja K 6·40, K 8·—; 1 kg drobnega perja, sivega 6 K, 7 belega finega 10 K, najfinejšega prsnega perja K 12. — Pri nakupu 5 kg franko.

Že napolnjene pernice

iz debelega, rdečega, modrega, belega ali rumenega platna, 1 tuhent 180 cm dolg, okoli 120 cm širok z dvema blazinama vred, vsaka 80 cm dolga, okoli 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim zelo trpežnim, diakastim perjem K 16·—; s srednjim perjem K 20·—; s drobnim K 24·— posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, K 3·50, K 4. Tuhenti 200 cm dolgi, 140 cm široki K 13·—, K 14·70, K 17·80, K 21·—; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke K 4·50, K 5·20, K 5·70; Podtuhenti iz trdnega, pisanega platna 180 cm dolgi, 116 cm široki K 12·80, K 14·80. Podlijke proti povzetju od K 12·— naprej franko. Menjava je dovoljena; za to, kar ne ugaja, se vrne denar.

S Benisch, Dešenice 765, Češka.

Bogato ilustrovani cenik gratis in franko

ALBERT FABER

Trst - ulica della Tesa 22

Telefon 615.

Bukova in hrastova drva (razklana).
Oglje „briketts“ „Boules“ v velikih jajčjih oblikah za odprto ognjišče, štedilnike in sobne peči vsakega zistema.
Nafta Koks, najnovejše in najboljše gorivo mesto oglja.
Anthrazit (angleški) v obliki orehov.
Škotski premog za peči.
Drva, mehka, za netenje.
Zanetnik za drva in oglje.

Hermangild Trocca

Trst, ul. Barriera vecchia 8

ima

veliko zalogo mrtvaških predmetov.

Venci od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetic s trakov in napisi. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

SKLADIŠČE

šivalnih strojev in koles

Luigi Gramaccini

Trst ulica Barriera vecchia št. 25

Cene dogovorne. Plačilo na obroke

Sprejme se popravljanje šivalnih strojev vsakega zistema. Prodaja igel, olja in aparatov.

Kupuje in prodaja že rabljene šivalne stroje. 601

PRVA SLOV. MIRODILNICA V TRSTU

Alojzij Saletelj

ul. Carradori št. 18, v bližini gostilne NDO.

Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parf., min. vod

---

Edina primorska tovarna dvokoles „TRIBUNA“ Gorica, Tržaška ulica 26. (prej pl. cvarna Gorica). Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov id.

F Batjel

Gorica, Stolna ul. 2—4. Prodaja na obroke. Ceniki franko

EMILIA CEREGATO

TRST

Campo San Giacomo štev. 2.

Priporoča cenj. občinstvu svojo trgovino pisarniških in šolskih potrebščin.

Prodaja razglednic in igrač vseh vrst.

Prodajajo se tudi molitveniki v slov. jeziku.

Nicolò Cosciancich

koncesioniran zobni tehnik

odlikovan na pariški razstavi z zlato kolajno „Grand Prix“ in različnimi častnimi diplomi

Izdeluje vsa zobotehniška dela. Specijaliteta: Zobje brez neba in krone v porcelanu in zlatu. Cene zmerne.

ul. Nuova 15, II., od 9-1 in od 3-7.

Zaloga olja in

::: jesiha :::

mila in sveč ter vseh potrebščin za gospodinje

TRST - Via delle Acque 7.

Važno: V prodajalni je posebna shramba, v kateri lahko perice odložijo cule.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruge, in jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ večje zneske po dogovoru.

Trgovcem otvarja čekovne račune z dnevnim obrestovanjem.

Rentni davek plačuje zadruga iz svojega.

Vloga se lahko po eno krono.

Priporoča male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.

Trgovsko obrtna zadruga v Trstu

reg. zadr. z omej. jam.

ul. S. Francesco št. 2. I. nadstr.

Posojila

daje: na osebni kredit in na zastave, proti odplačilu po dogovoru.

Uradne ure: vsaki dan od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop.

Pošt. hran. rač. 75.679. — Telef. 16·04.

Avstrijska paroplovna del. družba „Dalmatia“

vzdržuje sledeče glavne proge:

Trst-Metković A. (poštna).
Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri pop.
Povratek vsako soboto ob 6.30 uri zjutraj

Trst-Metković B. (poštna).
Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne.
Povratek v torek ob 6.30 uri zjutraj

Trst-Metković C. (poštna)
Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne.
Povratek v četrtek ob 6.30 uri zjutraj.

Trst-Korčula (poštna).
Odhod iz Trsta v sredo ob 5. uri popoldne.
Povratek v ponedeljek ob 6.30 uri zjutraj

Trst-Šibenik (poštna).
Odhod iz Trsta v petek ob 5. uri popoldne
Povratek v četrtek ob 6. uri zjutraj.

Trst-Makarska (trgovska).
Odhod iz Trsta vsak torek ob 6 uri popoldne
Povratek vsako nedeljo ob 1.15 popoldne.

Trst-Vis (trgovska).
Odhod iz Trsta v soboto ob 7 popoldne.
Povratek vsak četrtek ob 7.15 popoldne.

Zveze v Metkoviću z vlaki v Mostar in Sarajevo Družba vzdržuje tudi 26 stranskih prog v Dalmaciji. Vožnji redi se morejo dobiti brezplačno pri vsakem družbenem zastopništvu

---

Restavracija FINDING

Trst, via Colegna 11

Vsako nedeljo in praznik

PLES

Vstop 50 stotink, po 8 30 stot. K plesu svira godba

Proti nervoznosti, telesni šibkosti (v konvalescenci, pri kroničnem pomanjkanju slasti) je najboljše redilo

Lecikraton

Isto se je izkazalo uspešno (glasom kliničnih spričeval), ker vsebuje tudi lecithin in druge redilne snovi) tudi v slučaju Rachitis (angleška bolezen. — V slučajih nevrastenije, nevrastenične glavobola, nespečnosti, epilepsije, deluje izborno

BROM — LECIKRATON.

V slučajih malokrvnosti

ŽELEZNATI LECIKRATON

pri pljučnih boleznih pa

GUAJACOL — LECIKRATON

za Asthma in kožne bolezni

JOD LECIKRATON.

V prahu po 100 g in 250 g K 3 — K 8·40
v tabletah po 25 in 50 kom. K 1·50 - K 3·60

Glavna zaloga LEKARNA PIZZUL CIGNOLA Trst Corso 14 (Palača Treves). — Telefon 2724.

NAZNANILO.

Čast mi je naznaniti slav. občinstvu, da sem odprl **popolnoma novo pekarno v ulici Caserma št. 11,** katera je preskrbljena z vsakovrstnim blagom. **Kruh vedno svež. Najfinejše vrsti moke. Prepečenci, slaščice,** mrzle pijače, kakor tudi vino in likerji. Uljudno se priporoča **Alojzij Gulj,** prej na trgu Caserma.)

Trgovina jestvin in kolonijalnega blaga

Ivan Žnidarčič

Trst, ulica Belvedere štev. 19.

Priporoča se cenjenemu občinstvu za obilen obisk. Postrežba tudi na dom in se razpošilja blago po pošti.

Lastnica Vek. Žnidarčič.

Trgovina razne

PERUTNINE

v bogati izberi.

Trst, ul. Campanile št. 15. - Tel. 759.

Puranl, gosko, race, piščanci, štajerski in fornoški, poulard. — DIVJAČINE: zajci, srne, jerebice, skalne jerebice (kotorni), fazani. Čajno maslo in jajca.

Vse po ceni, da se ni bati nikake konkurence.

Pomladanska sezona postavlja frizuro v popolno veljavo.

Vsled tega je velike važnosti za vsako damo, da si ogleda novosti tvrdke

T. SEIBERT

COIFFEUR DE DAMES

Trst, Corso 37, polunadst., Telefon 1792

BREZPLAČNE POSKUŠNJE.

Slike in natančna pojasnila se dobijo v mojem novem ceniku, katerega pošljem na zahtevo vedno

brezplačno tudi na deželo.

IZREDNA PRILIKA! IZREDNA PRILIKA!

ČEVLJARNICA

Leonardo Renna

Trst, ul. delle Acque 4.
Velika izbera moških, ženskih, otroških čevljev.

Naročila in popravila po zmernih cenah.

Pomladno zdravljenje!

Sirup Salsapariglia, 1 steklenica	K	1·—
Popolno ozdravljenje	„	5·—
Sirup jodurat, steklenica	„	2·—
popolno ozdravljenje	„	6·—
Kričistilni čaj, 1 zavoj	„	1·60
6 zavojev	„	6.20

Lekarna „Al Galeno“

Trst — ulica S. Cilino — Trst

IGNAZIO POTOCNIG

Trst, ul. Riborgo 28, vogal ul. Beccherie. (Podružnica, ul. Barriera vecchia 23.)

Velika zaloga obiek za moške in dečke. Specijaliteta: suknje, alpagas, modre in črne. Otroške obleke od K 3 naprej. Modre in rumene delavske obleke. — Spodnje srajce in srajce vseh vrst. Velika zaloga blaga na meter ali obleke po meri, ki se izvršujejo najelegantneje in najsolidneje po najprimernejših cenah

---

Predajalnica ur in dragocenosti

G. Bucher

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjeta) **Corso št. 36.**

Bogati izbor zlatenine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatenine, kakor tudi žepne ure.

DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Velika zaloga in obsežna izbera poljedeljskih strojev in orodja vseh vrst in sestav

TRST ul. Gios. Carducci 26 TRST

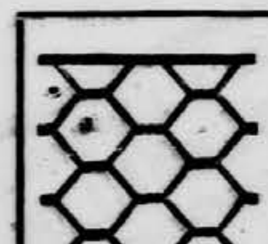

Žične mreže, žice za vinograde in ograje

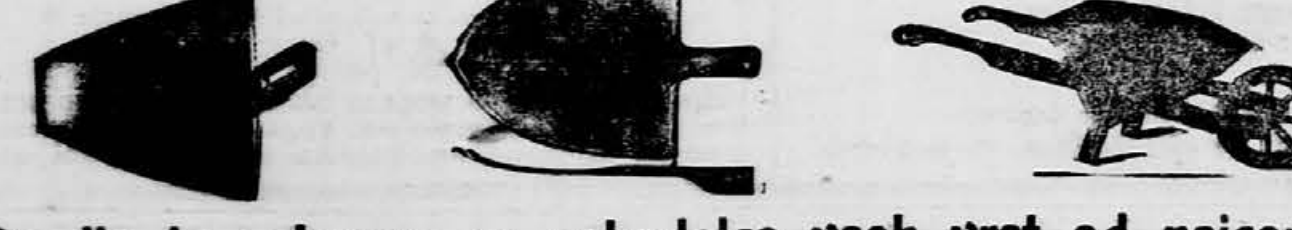

Orodja in priprave za rokodelce vseh vrst od najcenejše do najfinejše izvršbe.

Vsakovrstno kuhinjsko orodje.

PEKI! Kupujte kvas M. GODINA izdelan iz pristnega žitnega špirita. - Telefon št. 99
Trst - Piazza Giambatista Vico štev. 7 - Trst

ALLA CITTA' DI LONDRA

Trst, ulica delle Poste št. 5 - IVO KROŠEL - (prej M. Salarini)

Okusna izbira pomladanskih oblek od navadne do najfinejše za gospode in dečke. Velika zaloga blaga za moške obleke, katere izdeluje moderna avtor. lastna krojačnica. Eleganten kroj po nizkih in poštenih cenah. — NB. Se ne izkorišča geslo: Svoji k svojim! — POSTREZBA NA DOM!

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO 5 (LASTNO POSLOPJE).

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete, delnice, srečke itd.
VALUTE IN DEVIZE.
PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih.
SAFE - DEPOSITS. PROMESE.
Brzojavi: JADRANSKA.
MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE -- 4% -- od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka iz svojega.
OBRESTOVANJE VLOG na tekočem in žiro-računu po dogovoru.

FILIJALKE: DUBROVNIK, KOTOR, LJUBLJANA, METKOVIĆ, OPATIJA, SPLIT, ŠIBENIK, ZADAR

AKREDITIVI, ČEKI IN NAKAZNICE NA VSA TU- IN INOZEMSKA TRŽIŠČA.
Živahna zveza z AMERIKO.
REMBOURSNI KREDITI.
PRODAJA SREČK RAZREDNE LOTERIJE.

ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk itd. brezplačno.
STAVBNI KREDITI. REMBOURS-KREDITI
Krediti proti dokumentom ukrcanja.
BORZNA NAROČILA. INKASO.
Telefoni: 1463, 1793 in 2676.
ESKOMPT MENIC.

URADNE URE: 9—12½, 2½—5.

Josip Gergič, Trst

Rocol — Molino a vento štev. 40

Prodajalna čevljev

vseh vrst za moške, ženske in otroke in

zaloga usnja.

Sprejema naročila po meri in popravila. Cene zmerne. Priporoča se za obilen obisk.

Anton Žerjal - Trst

priporoča svoje

trgovine jestvin

ulica Commerciale 18, s podružnico ulica Istria 52, (Čarbola zgornja). - Prodaja se žito, oves, koruzo in raznovrstne otrobe ter moka tudi na debelo.

Nikdar - do letos!

Vsled nakupa velikanske partije (2000) možkih in otroških oblek, zamorem prodati obleke po nabavnih cenah.

Moderne možke obleke od K 14 naprej
„ otroške „ „ „ 8 „
„ oblečice za otroke od 3—10 let „ „ 3 „

Velikanski izbor blaga za obleke po meri.

(Zadnji uzorci od K 32 naprej.)

Velik izbor delavskih oblek, hlač, spodnjih srajc in drugega perila.

Vse po najzmernejših cenah

Alla città di Trieste

Trst, ulica G. Carducci štv. 40.

Vinko Majdič, valjčni mlin v Kranju

proizvaja najfinejše **pšenične moke** in krmne izdelke.

Zastopstvo in zaloga za Trst, Kras, Istro in Furlanijo

Umberto de Caló — Trst — Via Lazzaretto vecchio št. 17.

Telefon: 23 - 84. — Brzojavi: Umberto Caló — Trst.

IZREDNA PRILIKA!!

Izgotovljene obleke za odrasle in za dečke, jesenske in zimske suknje (paletots), ranglan; velika izbera manufakturnega blaga, tudi na obroke. Konkurenčne cene. -- Trst, ulica Barriera vecchia štev. 29, prvo nadstropje. Od 2 pop. do 7 zvečer

---

Zobni ambulatorij

v. G. Rossini 2, vogal ul. Poste. Moderna zobna delavnica. Umetni zobje po K 4 —. Zobje na vij k, zlate krone, mostna dela. Plombiranje z materijalom I. vrste po K 2·—. Izdiranje zobov brez bolečin po K 2·—. Jamstvo za vsako delo. Urnik: 9—1 in 3—12 ob nedeljah in praznikih 9—12

Caffé Nuovo

(NOVA KAVARNA)

Trst, Piazza Barriera Settefontane

Prva udobnost. Bogata izbera časnikov. Prvovrstne pijače. Hladila vseh vrst. Biljardi Seifert. Telefon 19 81. Poleg kavarni se nahaja tudi izvrsten

BUFFET,

kjer se prodajajo mrzla jedila, vino in Dreherjevo pivo. Sprejemajo se naročila na dom. Priporoča se udani

FRANJO ABRAM, lastnik.

---

3 pari čevljev Kr. 10

Vsakemu čitatelju tega lista pošljemo tri pare moških ali ženskih črnih ali rujavih čevljev z močno pribitimi podplati **za Kron 10.** Onemu, ki naroči 6 parov, pošljemo 1 par zastonj. — Pošiljatve po povzetju **HENRIK WEISZ, Tovarna čevljev Nagysalló Com. Bars (na Ogrskem).**

GOSTILNA MAX

Trst, via Petronio št. 2, (pri novem trgu).

Toči se istrsko vino po 72 v., na dom po 64 vin., od 5 litrov naprej po dogovoru; opolo po 96 vinar., domače črno po K 1.04 in belo vino, dober kraški teran po K 1.20; vipavsko vino in Dreherjevo pivo. Točijo se tudi vsakovrstni likerji in žganje ter kava. Kuhinja vedno pripravljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Postrežba solidna.

Pekarna in slaščičarna

Onorato Furlani

Trst, ulica della Guardia 24

Podružnica Vojaški trg (Piazza della Caserma) štev. 4.

Kruh večkrat na dan svež, različne moke, vse vrste biskotov ter prodaja raznih vin in likerjev v steklenicah

---

Ivan Krže

Trst, Piazza S. Giovanni 1

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenin, škafov brent, čebrov in kad, sodčekov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbasov in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. **Priporoča** svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje emaila, kositarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglje, sesalje in stekleno posedo za vino

---

RESTAVRACIJA

AURORA

Trst, ulica Carducci štv. 13.

Vsak večer od 7. do polnoči

velik koncert

I. slov. tamburaškega društva

MIGNON

Opozarja se cenj. občinstvo na izbrani spored različnih komadov in narodnih pesmi.

Ob nedeljah in praznikih Matinee.

: VSTOPNINA PROSTA. :

Za mnogobrojen obisk se priporoča

JOSIP DOMINES.

Poleg renomiranega Goessovega piva se toči pivo Reuchel-Bräu iz Kulmbacha

---

MATERE

ki nimajo zadosti mleka da bi lahko redile lastne otroke, naj rabijo najboljšo moko, da pomnožijo in ojačijo lastno mleko

ELLOL

Zaloga v lekarni „GALENO“, Trst, Via S. Cilino.

Cena posamezni škatlji K 2·50.

Žganjarna

F. Pečenko Trst

se je zopet odprla

v ulici Scala Belvedere štev. 1

(prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obiskovalcem

TVRDKA

Francesco Bednar

TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST je preložila svojo

trgovino šivalnih strojev

bicikljev in pridevkov z mehanično delavnico vred iz ulice Ponterosso štev. 4 v ulico Campanile štev 19

Skladišče oglja in drv

za gorivo, petroleja in stavb materijala

Josip Miceu

Trst, via S. Cilino 2. (Sv. Ivan). Telef 2832

Velika zaloga obuvala

za moške, ženske in otroke

čevljarnica Mikolič

TRST

ul. G. Caprin 16, vog. ul. della Guardia 22

Prevzema naročila po meri in popravlja.

LASTNA DELAVNICA.

Tvrdka ustanovljena leta 1877. Skladišče: ulica G. Rossini 16. TEHNIČNA POSLOVNICA

Franz & Kranz, Trst

Urad: ul. N. Macchiavelli 32. prej Schnabl & Co., Succ.

Tangyes, najizvrstnejše motorje na bencin, plin, upojni plin in motorje na nafto, sistem „Diesel“ stoječe in ležeče ustrojbe. Lokomobile na benzin in paro. Prevzemajo delo industrijskih tovaren kakor: Mlini za moke, stroji za proizvajanje olja, tovaren ledu, stroji za kamenolome, stroji in tovarne za cement, stroji in nameščenja za mizarsko obrt, centralno kurjavo, stroji za drobljenje različnega blaga, kemične tovarne itd. itd.

Nameščenje za električne razsvetljave in prenos moči. Električna vzdigala za osebe (lift), sistem Pedretti, kakor tudi vzdigala za blago. Stroji za kovaško in druge obrti. Moderne transmisije. Sesalke in cevi vsake vrste. Skladišče vsakovrstnih tehničnih potrebščin. Vsakovrstne cevi. Orodje in stroji za poljedelstvo in preše za vino. Olje, zamahi, pipe itd.

„Andure“, najbolji in najcenejši pokrov hiš. ■ Proračuni in obisk mernikov zastonj.

Slovensko konsumno društvo

Trst, ulica Lazzaretto vecchio 31

se priporoča toplo vsem svojim udom in Slovanom sploh. Toči se izvrstno vipavsko, dalmatinsko in istrsko vino ter puntigamsko pivo. Domača kuhinja z gorkimi in mrzlimi jedili. — Postrežba točna.

KARL GOMISEL

stara trgovina jestvin

Rojan, ulica Montorsino št. 16

Prodaja po najnižjih cenah vsakovrstne jestvine, kolonijalije in druge pridelke. Ima vedno najboljše prekajeno meso.

Elizabetina družba za parne mline (Elisabeta Dampfmühlen-Gesellschaft)

Največje mlinsko podjetje v avstro-ogrski monarhiji. Produkcijska zmožnost: 22 mil. kg na leto, 55 vagonov na dan

GLAVNO ZASTOPSTVO:

Ferdinand Fürst, Trst

ulica Miramar štev. 21.

Žito in otrobi na debelo.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom. Trst, piazza Caserma štev. 2, I. (v lastni palači — vhod po glavnih stopnjicah).

Poštno hranilnični račun 16,004.

Posojila daje

na vknjižbo. po 5½%
na menice, po 6%
na zastave in
za amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po **4¼%**

Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru. Rentni davek plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po eno krono. Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice)

Telefon štev. 952

Ima varnostne celice (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednost., popolnoma varne proti vlomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.

URADNE URE: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne. Izpolnjuje se vsak delavnik ob uradnih urah

---

JURAJ KARAMAN

Trst, ulica Fonderia štev 6

priporoča svoje

skladišče dalmatinskega vina

iz Omiša in sledeče svoje gostilne:

v ul. Scorzeria 4, v ul. Tintore 8, v ul. Valdirivo 14, in Passo S. Andrea 40.

Mehanična kleparska delavnica za kovinske izdelke

Giusto Pilotti fu Gius.

ustanovljena leta 1842. TEL. 15-25.

Riva Pescatori štev. 14

Specijaliteta: ladijske svetilke. Posoda in škatlje iz bele in kamnobarvne pločevine.

Žlebovi, cevi in zidne obloge

iz vsake snovi v kosih po 2 m (brez zvezave)

POZOR! Opoldne in zvečer abonement. Zelo ugodno. Izborna kuhinja in budjejeviško pivo (brez glavobola). - Zmerne cene. Piazza della Caserma). **RESTAVRACIJA - HOTEL BALKAN**

Ottoman papir za svalčice.

Ottoman papir in strojnice za svalčice se hvalita sam in ne potrebujeta reklame.

OTTOMAN

Velika zaloga v Trstu

Najcenejše ograje iz žične mreže, poniščvo železno in iz medi dobavlja, kakor je dokazano, tvrdka

VALENTIN BERGMAN

GRADEC

Podružnica Trst

ul. Nuova št. 27.

Tel. 19-79. Cenik št. 1 zastonj.

Zivnostenska banka, podružnica v Trstu

se nahaja

od ponedeljka, dne 27. aprila t. l. dalje v svojem lastnem poslopju

vogal ulice Ponterosso in ulice Nuova.